

BOTANIKAI KÖZLEMÉNYEK

ALAPÍTTATOTT 1901 NOVEMBER 20-IKÁN.

A KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
NÖVÉNYTANI SZAKOSZTÁLYÁNAK FOLYÓIRATA.

KLEIN GYULA

KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTI

TUZSON JÁNOS

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK HÓNAPBAN.

BUDAPEST,
KIR. MAGY. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT.
(Budapest, VIII., Eszterházy-utca 16. szám.)

1910.

°

TARTALOM.

TABLE DES MATIÈRES. — INHALT.

	Oldal
Tuzson J.: Simonkai Lajos	251
Kümmerle J. B.: Nomenclator Simonkaianus	255
Jávorka S.: Draba Simonkaiana Jáv. n. sp.	281
Szabó Z.: Knautia Simonkaiana n. hybr.	285
Tuzson J.: Magyarország növényföldrajzi térképe Simonkai Lajos hagyatékából	288
Römer Gy.: A Primula farinosa előfordulása az erdélyi fennföldön	289
Irodalmi ismertető	291
Személyi hírek	295
Növénytan repertorium	296
Szakosztályi ügyek	298

* * *

J. Tuzson: Erinnerung an Ludwig Simonkai	(53)
J. B. Kümmerle: Nomenclator Simonkaianus	(57)
S. Jávorka: Draba Simonkaiana Jáv. n. sp.	(57)
Z. Szabó: Knautia Simonkaiana n. hybr.	(59)
J. Tuzson: Pflanzengeographische Karte Ungarns, aus dem Nach- lasse von L. Simonkai	(60)
J. Römer: Das Vorkommen der Primula farinosa L. im sieben- bürgischen Hochlande	(62)
Z. Szabó: Das seltenste typographische Produkt Linnés mit Bezug auf die Nomenklatur von Seseli elatum	(66)
Literaturberichte	(71)
Personalnachrichten	(73)
Sitzungsberichte	(73)
Index	I

Szabó Zoltán (Budapest, IX., Erkel-utca 12) felkéri a szaktárs urakat, hogy dolgozataikat a „Just's Botanischer Jahresbericht“-ben való referálás céljából neki megküldeni sziveskedjenek.

Kupcsok Samu (Bakabánya, Hont-m.) felajánlja a szaktárs uraknak a növénycsere-összeköttetést (L. az 1910. okt. 12. ülés jegyzőkönyvét).

Dr. Simon Kaidin

BOTANIKAI KÖZLEMÉNYEK

A KIR. M. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
NÖVÉNYTANI SZAKOSZTÁLYÁNAK FOLYÓIRATA

IX. KÖTET.

1910. XII/30.

6. FÜZET.

Simonkai Lajos.

(1851—1910.)

Simonkai Lajost ez év januárius havának 2. napján vesztettük el s benne a magyar florisztika legkiválóbb művelőjét gyászoljuk.

Simonkai Lajos 1851-ben született Nyíregyházán. Atyját, Simkovics Dánielt, ki egyszerű szabómester volt, már kétéves korában elveszítette s így őt édes anyja, Fábi Eleonora nevelte. Simonkai a gimnázium IV. osztályáig Nyíregyházán járt iskolába, hogy ezután Eperjesen folytassa tanulmányait. Itt jutott ismert mesteréhez, Hazslinszky Frigyeshez. Eperjesről Simonkai 1868-ban a pesti egyetemre jött, ahol Jurányi professzor tanítványaként folytatta Hazslinszky-nál már megkezdett botanikai tanulmányait. Itt került össze Jurányi akkori asszisztensével, Borbás Vinczével, kinek 1872-ben utóda is lett.

Florisztikai kirándulásaiban és tanulmányaiban gyakran társa volt Borbás is. 1874-ben nyert Simonkai a pesti egyetemen középiskolai tanári — és doktori oklevelet. 1875-ben a nagyváradi főreáliskola tanárává nevezték ki, a honnan 1880-ban a pancsovai és egy évvel később az aradi főreáliskolára helyezték át. Mint aradi tanár folyamodott a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz, hogy az 1883—84. tanévet Bécsben tölthesse, ahol Kerner és Wiesner vezetése mellett végzett botanikai tanulmányokat. Aradról 1891 őszén helyezték át Budapestre a VII. kerületi főgimnáziumhoz. 1891-ben folyamodott magántanári habilitációért a budapesti tudományegyetem bölcsészeti karához, amely Margó és Jurányi professzorok egybehangzóan elismerő jelentése alapján 1892-ben habilitálta Simonkai a növénygeográfiából magántanárrá. A VII. kerületi főgimnáziumban 1908-ig működött, mikor is nyugdíjazását kérte, nem azért, hogy pihenjen, hanem azzal a szándékkal, hogy a középiskolai tanítás terheitől szabadulva, nyugodtan megírhasssa régtől fogva tervbe vett dendrologiáját. Egyetemünkön mint magántanár egészen haláláig működött.

Ez életrajzi adatok így egyszerűen elsorolva is rámutatnak arra, hogy Simonkai már eleve a botanika művelését tűzte

ki céljául és kitartóan haladt pályáján. Megelégedett a tudomány művelésével, de nemcsak, hanem lelke ezt szomjúhozta, ez volt minden célja, minden vágya. Kerülte a szélesebb munkakört s óvatosan kerülte ki közéletünk forgatagát. A mikor Simonkai t, a magyar flóra fáradhatatlan, éles szemű kutatóját, a magyar flóra megismerésében örökké becses munkák s dolgozatok megalkotóját jellemezni akarjuk, ki kell emelnünk, hogy hivatásának nem volt csupán szorgalmas és kitartó munkása, tudása nem állott csupán az adatok halmazának uralásában, hanem ismereteihez, tapasztalataihoz zsenialitás is csatlakozott.

Törekvései kezdettől fogva támogatásban, képessége méltánylásban és elismerésben részesült. A Magyar Tud. Akadémia már másodéves egyetemi hallgató korában megbízta a retyezáti mohák gyűjtésével és leírásával. És később is sokszor támogatta kirándulásait és tette közzé dolgozatait. Ezen kívül tudományegyetemeink, a Nemzeti Múzeum, a Természettudományi Társulat s a kormány egyaránt elismerték munkásságát és a hol csak lehetett, támogatták törekvéseit, elősegítve azt, hogy kedvencz tudományát művelve, a magyar flórát kutathassa, ennek kincseit megismerve leírja s magyarázza és így tanulmányainak eredményeit a magyar kultúra integránsává tehesse.

Munkálkodásának egyik jelentős színhelye volt ez a hely is, a hol most emlékét ünnepeljük. Számos előadását és bemutatót hallgattuk itt, és ez intézetben hirdette mint magántanár is tudományát.

Dolgozatainak, műveinek sorozatát messze vezetne itt részleteznem. Egybe vannak azok foglalva a K ü m m e r l e kollégámtól összeállított *Nomenclator Simonkaianus*ban. Itt találjuk meg a tőle felfedezett és leírt növények részletezését is. Eredményeivel, dolgozataival itt csupán annyiban foglalkozom, hogy munkásságának irányát és eredményeit legalább főbb vonásokban megvilágíthassam.

Simonkai korát a magyar botanika történetébe úgy jegyezhetjük be, mint a K i t a i b e l től megkezdett B a u m g a r t e n. H e u f f e l, S c h u r, K e r n e r s másoktól, valamint B o r b á s tól folytatott, hazánk flórájára vonatkozó adatgyűjtés korát. Legtöbbet végzett s egyúttal a legnagyobb szabású eredményeket mutatta fel K i t a i b e l, a ki hazánknak akkor még kevésbé átkutatott flórájában lépten-nyomon újat talált s egyik meglepetést a másik után szerezte a tudománynak. És pedig akkor még nem aprólékos dolgokról volt szó s nem csupán az ország félreeső, nehezen megközelíthető részeiről, hanem jelentős rendszertani egységekről és az ország egész területéről. A Budapest környékén disztló *Taraxacum serotinum*, *Dianthus serotinus*, *Peucedanum arenarium*, *Melampyrum barbatum*, *Corispermum nitidum*, *Hel-leborus purpurascens* stb., vagy a nagyváradi hév víz *Nymphaea lotus*-a mind olyan növények és mind olyan fontos növényföldrajzi tényezők, a melyek felfedezése, leírása már magában véve

is klasszikussá avatta Kitaibel munkásságát. Baumgarten, Heuffel, Schur korát még mindig jellemzi az, hogy az ország területének még kevésbé ismert flórája eléggé bőven szolgáltatott anyagot jelentékenyebb felfedezésekhez, a melyek pusztá leírása is elegendő volt ahhoz, hogy műveiket nélkülözhetetlen s a prioritás alapján halhatatlan művekké avassa. Munkálkodásuk még mindig abba a korba esett, midőn hazánknak ismeretlen természeti kincseket magában rejtő területei, romantikusan vonzó érdekességükkel a floristát nemcsak gyönyörködtették, nemcsak vonzották, hanem a rendszert újabb és újabb egységeinek felfedezése kapcsán fáradságáért bőségesen jutalmazták is, és anyagot szolgáltatott ahhoz, hogy nevét maradandó körvonalakkal véshesse be a tudomány történetébe.

Borbás fáradhatatlan munkásságával szintén e nagyobb szabású felfedezések csapásán haladt; a mi azonban az ő idejében már nagyobb részt a részleteknek, a rendszer apróbb kategóriáinak felismerésére vezethetett. Hogy Borbás módszere e mellett ott, a hol valóban csak a fajok alosztályairól lehet szó, feltüntette a filogenetikailag és fejlődéstörténetileg helyeset, más lapra tartozik; a fődolog az, hogy az adat megvan és értékes vezérfonalul szolgál a további munkálkodáshoz. Ezek a részletek vizsgálatok már Borbásnál is finomabb növényföldrajzi elhatárolásokra, számos helyi flórának tüzetesebb megismerésére s leírására vezettek.

Simonkai munkálkodása a Borbáséval részben párhuzamos volt, részben pedig azt követte. S a mellett, hogy éles szemével átfürkészve az ország minden részét, hazánkra s a tudományra számos, rendszertanilag újat is talált, irányzata már határozottan növényföldrajzi volt. Igen találóan írta Margó a habilitációs véleményében, hogy Simonkai „nem elégedett meg a gyűjtött fajok száraz felsorolásával, hanem iparkodott mindazon természeti okokat is kifürkészni, melyek az egyes fajok elterjedését elősegítették vagy erre gátlólag hatottak.“ Jurányi pedig „Növényföldrajzi vonások“ című munkája alapján úgy jellemezte Simonkai irányát, hogy „a szerző annak bebizonyítására törekszik, hogy a növények fajai fokozatosan váltják fel egymást, akár keletről nyugatnak, akár északról délnek követjük azok sorozatát. Továbbá azt igyekszik kimutatni, hogy a faj területköre annak egyszersmind lényeges jellemvonása s ezekből kifolyólag azt, hogy új fajok felállításakor a növénygeografiai szempontoknak is irányadóknak kell lenniök.“

Simonkai ezzel az irányzatával megelőzi Wettsteint, a ki „Die geographische und systematische Anordnung der Pflanzenarten“ s más dolgozatában is Simonkai felfogásával egybevágóan nyilatkozik. Amíg Borbás hazánk flórájának kutatásában főleg szisztematikai irányban igyekezett újabb eredményeket felmutatni, addig tehát Simonkai a meglévő adatok kritikus átdolgozása, valamint újabb növényalakok felismerése terén főképp növény-

földrajzi irányban dolgozott. Ő az ő fajaiban, vagy — a mint a subspeciést nevezte — „fajocská“-iban nem igyekezett jelen-
 tékenyebb rendszertani egységeket látni, mint a milyenek való-
 jában voltak; hanem inkább azt kutatta, hogy vajjon az illető
 aprólékos, morfológiai eltérés nyújt-e valami támasztópontot ahhoz,
 hogy alapján valamely növénygeografiai egységet el lehessen
 határolni. Ha ez lehetségesnek bizonyult s az illető növényala-
 kot Simonkai valamely területre kizárólagosnak ismerte fel,
 úgy azt megkülönböztette s alkalmazta rá a binominális elneve-
 zést, mint növénygeografiai útmutatóra. Ennek megfelelő az a
 definíciója is, melylyel „Növényföldrajzi vonások“ cz. dolgozatá-
 ban a fajnak Linnétől és Kernertől megadott fogalmát oly
 módon egészíti ki, hogy „faj alatt értjük az összes állandó tulaj-
 donságaikban megegyező egyének olyan sorát, a mely egy-egy
 területre jellemző“. S így definíciója szerint a faj nem egyéb,
 mint „egy adott terület növényeinek olyan alaksorozata, melyet
 állandó tulajdonságai megkülönböztetnek a szomszédos területek
 hasonló alaksorozatától“. Ne kutassuk, hogy a „species“ fogal-
 mának eme magyarázása szisztematikai szempontból mily állás-
 pontnak felel meg, s azt se, hogy pl. a Simonkai *Rhododen-
 dron* [?] *Kotschyi*-ja vagy *Ribes pallidigemmum*-a a rendszer fajaival
 mily viszonyban áll. Erre már maga Simonkai megadta a
 választ említett definícióiban és különösen legnagyobb munká-
 jának, „Erdély flórájának“ bevezetőjében, ahol az önmaga által
 is fajokul leírt növényalakokról többször hangsúlyozza, hogy
 csupán szubtilis, apró fajok. Kiemeli ugyanitt, hogy Heuffel,
 Griesebach, Schur, Kerner s másoktól leírt, új erdélyi
 fajok, mint pl. *Linaria intermedia* Schur, *Thalictrum peuce-
 danifolium* Grieseb., *Melampyrum biharensse* Kern. stb. mind
 igen csekély különbségű szubtilis fajok. Ezzel Simonkai e
 fajok rendszertani értékével a tudomány álláspontjának meg-
 felelően végzett is, és ha tudjuk az ő szavaiból is, hogy mit értett
 alattuk, úgy adatait, mint értékes eredményeket, használni is tud-
 juk. Az elnevezés külsőségeiben ugyanis megtartja ez alakokat,
 fajocskákat, az említett elve alapján növényföldrajzi fajokul, a
 mit kellően indokol is. Így a *Linaria intermedia*-ről kiemeli, hogy
 a merre csak Erdélyben járt, mindenütt ezt találta a nyugati
L. vulgaris helyett. S ezzel az indokolással szól pl. a Godron
 féle *Scirpus digynus*-ról is. Nem kell magyaráznunk, hogy a faj
 ily irányú felfogása és e felfogás érvényesítése egy olyan arányú
 munka keretében, mint a milyen Simonkai „Erdély flórája“
 és mint a milyen ama dolgozatok összesége, a melyek Simon-
 kaitól hazánk flórájáról megjelentek, csakis az évek hosszú
 során át nagy gondnal és fáradhatatlan munkássággal végzett
 megfigyelések eredménye lehet. Így bonczolgatta Simonkai
 Magyarország területére vonatkozólag a *Thymus*, *Quercus*, *Nonnea*,
Stipa, *Pulmonaria*, *Onosma*, *Biscutella*, *Rhamnus*, *Ribes*, *Acer*
 és más génuszok fajait. Ezen az alapon vetette egybe Erdély

flóráját az összes környező területek flórájával és domborítja ki Erdély területét, mint Magyarország egyik egységes flórávidékét. E mellett pedig tovább megy és megállapítja a szerves egészet képező Erdély belső florisztikai tagozottságát is.

Erdély flórájának összehasonlító leírásával kétségtelenül lényeges alapot szolgáltatott Simonkai Pálnak „Pflanzenverbreitung in den Karpathen“ cz. munkájához.

Simonkai egész munkálkodását élénk kedély és szíve mélyéből eredő lelkesedés kísérte. Majdnem minden dolgozatában találunk itt-ott részleteket, melyeknek kedélyes és lelkes hangja élénk tárja Simonkait egész valóságában. Visszatükrözik lelkiületét, melynek mélyében ott égett a növényvilág lángoló szeretete.

Simonkai jellemzéséből, munkálkodása iránya és céljai körvonalozásából nem szabad kihagynunk azt, hogy kizárólag hazánknak szentelte munkásságát.

Nemzeti és kulturális viszonyaink kötelességünké teszik, hogy elsősorban az itthon reánk háramló feladatainknak tegyünk eleget s hogy munkálkodásunkat abba a keretbe illesszük bele, mely nemzeti fejlődésünknek, kulturális előhaladásunknak s így a közjónak szolgál. Egymással egyetértve, közös akarattal kell e cél felé haladnunk, hogy így annál hathatósabban hozzájárulhassunk nemzeti kulturánk emelkedéséhez. Ha valaki, úgy Simonkai eleget tett ennek a kötelezettségének is, és emléke iránt, mint tudósnak és kartársunknak emlékezte iránt egyaránt a legteljesebb elismeréssel tartozunk.

Tuzson János.

(A szakosztálynak 1910 november 23-án tartott üléséből.)

Kümmenle J. B.: Nomenclator Simonkaianus.

Néhai dr. Simonkai L. nagyszámú botanikai dolgozataiból összeállítottam mindazokat a latin növényneveket, a melyek a Simonkaitól elnevezett új növényfajokra, változatokra és fajtákra, vagy a tőle származó új névkombinációkra vonatkoznak. Ezekon kívül felvettem ama növényneveket is, a melyek mellé Simonkai mint auctor van idézve a másoktól megjelent, prioritással bíró dolgozatokban. Ezeket azonban csak kiegészítésként vettem figyelembe, teljességük nincsen meg. Mindezeket a növényneveket közlöm a „Nomenclator Simonkaianus“ első részében alfabétikus sorrendben.

A „Nomenclator Simonkaianus“-ban az összes növényneveket változatlanul közlöm, vagyis úgy, mint a hogyan Simonkai dolgozataiban azokat közzétette. Synonymák is — néhány esettől eltekintve — csak ama esetekben szerepelnek felsorolásomban, a melyekben maga Simonkai is synonymáknak vette dolgozataiban az új növényneveit.

A „*Nomenclator Simonkaianus*“ második részében felsorolom azokat a növényneveket, a melyeket Simonkai L. tiszteletére állítottak fel.

A növénynevek szerzőjének neve után szokásban lévő teljes irodalmi idézet helyett alkalmaztam arabs számokat, a melyek a „*Fontes Nomenclatoris Simonkaiani*“ című fejezetben, a Simonkai és mások által közölt irodalmi forrásokra utalnak. Ez az összeállítás Simonkai irodalmi dolgozatainak teljes sorozatát nem adja meg, mert, a mint e bevezetésben már említettem, csak olyan Simonkai-féle dolgozatokat vettem tekintetbe, a melyekben új növénynevek vagy névkombinációk fordultak elő. Simonkai L.-nak irodalmi dolgozatait összeállította Lengyel G.¹, Simonkai-nak Degen Á.-tól megírt életrajzában.

Nomenclator Simonkaianus

sive index alphabeticus sectionum, subsectionum, specierum, subspecierum, varietatum, formarum, hybridarum, earumque synonymarum a divo Prof. Dr^e Ludovico Simonkai publicatarum.

I.

- Acer campestre* L. f. *microcarpa* Simk. **26.** p. 537.
 — — $\times$ *illyricum* Simk. **63.** p. 86, 161; **52.** p. 268; **86.** p. 701. = *A. coriaceum* Bosc. et Tausch.
 — *coriaceum* Bosc. et Tausch f. *cretica* Simk. **63.** p. 163.
 — — f. *typica* Simk. **63.** p. 162—3.
 — *Lángii* (*illyricum* $\times$ *tataricum*) Simk. **63.** p. 86, 164—5. icon 9a et b; **52.** p. 268; **86.** p. 701.
 — — f. *crebredenticulata* Simk. **63.** p. 165—6. icon 9a.
 — — f. *remotedenticulata* Simk. **63.** p. 166. icon 9b.
 — *Negundo* $\times$ *californicum* Simk. **63.** p. 144—5. = *A. violaceum* (Kirchn.) Simk.
 — *obtusatum* W. et K. f. *neapolitana* (Ten.) Simk. **63.** p. 169.
 — *subobtusum* (DC.) Simk. **63.** p. 181—2.
 — *varbossanum* (Maly) Simk. **52.** p. 268; **63.** p. 86, 174—5; **86.** p. 701.
 — *violaceum* (Kirchn.) Simk. **63.** p. 144.
Achillea dacica Simk. **7.** p. 181; **1.** p. 317.
Aconitum Brungartenianum Simk. **7.** p. 179; **1.** p. 61.
 — — f. *coerulescens* Simk. apud Gáyer **132.** p. 324.
 — — f. *turidum* Simk. apud Gáyer **132.** p. 324.
 — — f. *lutescens* Simk. apud Gáyer **132.** p. 324.
 — *moldavicum* Haqu. f. *obtusidentatum* Simk. ap. Gáyer **132.** p. 315.

¹ Magyar Botanikai Lapok. IX. 1910., 26—34. old.

- Acorus vulgaris* (L.) Simk. **1**. p. 514; **37**. p. 292; **116**. p. 63.
Adenophora edentula Simk. **1**. p. 380.
Adenostyles Kernerii Simk. **7**. p. 181; **1**. p. 297; **113**. vol. V. p. 77; **37**. p. 158.
Adonis hybrida (*supervernalis* × *wolgensis*) Wolff ap. Simk. **11**. p. 146; **1**. p. 42.
 — *Walziana* (*vernalis* × *superwolgensis*) Simk. **11**. p. 146; **1**. p. 42.
Aethusa Cynapium L. f. *involuta* Simk. **26**. p. 551.
Agrimonia glandulosa Simk. **3**. p. 33; **117**. p. 44; **1**. p. 223.
Agrostis alba L. f. *aristata* Simk. **26**. p. 609.
 — *canina* L. f. *pallida* Simk. **26**. p. 609.
 — *vulgaris* With. f. *vivipara* Simk. **26**. p. 609.
Alchemilla pilosissima (Schur) Simk. **91**. vol. XXXIX. p. 137—8.
Alnus barbata C. A. Mey. α) *subglutinosa* Simk. **27**. p. 148—9.
 — *incana* (L.) Mnch. f. *glabrescens* Simk. **5**. p. 48; **1**. p. 492; **127**. p. 184.
 — — × *superglutinosa* Simk. **27**. p. 148—9. = *A. barbata* C. A. Mey. α) *subglutinosa* Simk.
 — *subincana* (*glutinosa* × *superincana*) Simk. **56**. p. 170; **27**. p. 149.
Alsine frutescens (Kit.) Kern. β) *verschetzensis* Simk. **26**. p. 534.
Anemone ranunculoides L. var. *biflora* Simk. **27**. p. 83.
Anthriscus lancisecta (*nitida* × *nemorosa*) Simk. **44**. p. 376.
 — *liocarpa* (*nemorosa* × *silvestris*) Simk. **44**. p. 376.
Arctium subracemosum (*minus* × *majus*) Simk. **56**. p. 169; ex Degen **128b**. p. 349. = *A. nothum* (Ruhm) E. Hallier.
Arenaria transsilvanica Simk. **7**. p. 180; **1**. p. 140; **93**. vol. XLI. p. 426.
Armeria barcensis Simk. **46**. p. 13, 15.
Aronicum barcense Simk. **1**. p. 322. = *Doronicum barcense* (Simk.) J. Wagn.
Asperula tinctoria L. β) *intermedia* Simk. **14**. p. 51; **1**. p. 278.
Aster canescens Simk. **15**. p. 20; **1**. p. 300; **35**. p. 110.
Astragalus Römeri Simk. **71**. p. 138, 140. cum icone.
Athamanta cretensis L. f. *glabriuscula* Simk. **38**. p. 28.
 — — f. *hirsuta* Simk. **38**. p. 29.
Betula pseudocarpatica (*pubescens* × *subverrucosa*) Simk. **1**. p. 491.
 — *verrucosa* × *subpubescens* Simk. **1**. p. 491. = *B. carpatica* Willd.
Biscutella Bucsecsi Simk. **59**. p. 157 et (36); **61**. p. 19 et (5); **84**. p. 275.
 — *seticarpa* Simk. **59**. p. 157 et (36); **61**. p. 20 et (6); **84**. p. 275.
Biscutellae annuae Simk. (Sect. *Biscutellae*.) **59**. p. 157 et (36); **61**. p. 20 et (6); **84**. p. 275.

- *perennes* Simk. **59**. p. 157 et (36); **61**. p. 19; **84**. p. 275.
Bromus barcensis Simk. **1**. p. 584; **91**. vol. XXXVIII. p. 344
et vol. XXXIX. p. 54.
— *commutatus* Schrad. var. *apricorum* Simk. **1**. p. 583.
— *squarrosus* L. β) *grandistachys* Simk. **26**. p. 613.
Bupleurum sparsum (affine $\times$ *junceum*) Simk. **37**. p. 134;
51. p. 38.
Calamagrostis bihariensis (epigios $\times$ *varia*) Simk. **7**. p. 184;
1. p. 566.
Calamintha Baumgartenii Simk. **20**. p. 154; **30**. p. 601,
604 et 609. = *Satureia Baumgartenii* (Simk.) Briq.
— — v. *carpatica* Simk. **30**. p. 604 et 610.
— *bolnokensis* (*Baumgartenii* $\times$ *subvillosa*) Simk. **30**. p. 601,
602, 604 et 612. = *Satureia bolnokensis* (Simk.) J. Wagn.
— *hungarica* Simk. **7**. p. 182; **30**. p. 601, 604, 610—12.
= *Sat. hungarica* (Simk.) J. Wagner.
— — v. *brevipetala* Simk. **27**. p. 144; **30**. p. 612.
— — v. *cuneata* Simk. **30**. p. 612; **37**. p. 235.
— — v. *villicaulis* Simk. **30**. p. 612; **6**. p. 25
— *intermedia* (Baumg.) Simk. **30**. p. 603, 607; **37**. p. 233.
— *Jahniana* (*hungarica* $\times$ *villosa*) Simk. **6**. p. 25; **1**. p. 444;
30. p. 601, 602, 605, 612—3; **37**. p. 235. = *Sat. Jahniana*
(Simk.) J. Wagn.
Campanula cana Simk. **1**. p. 383; **37**. p. 199.
— *lanceolata* Lap. v. *pubescens* Simk. **5**. p. 50; **1**. p. 385.
= *C. arcuata* Schur.
Cardamine Impatiens L. v. *completa* Simk. **37**. p. 23.
Carduus bihariensis (acanthoidi $\times$ *candicans*) Simk. **5**. p. 51.
— *Kernerii* Simk. **7**. p. 181; **20**. p. 153; **1**. p. 337.
— *umbrosus* (*candicans* $\times$ *crispus*) Simk. **14**. p. 52; **27**.
p. 78; **1**. p. 339.
Carex biharica (*canescens* $\times$ *echinata*) Simk. **1**. p. 548; **35**.
p. 126.
— *csomádensis* (*riparia* $\times$ *vesicaria*) Simk. **1**. p. 556; **88**.
p. 677.
— *Fussii elongata* $\times$ *paniculata*) Simk. **1**. p. 548.
— *tőzensis* (*nutans* $\times$ *riparia*) Simk. **93**. vol. XLI. p. 426;
37. p. 311.
— *Turuli* (*brevicollis* $\times$ *Micheli*) Simk. **39**. p. 82 et 87.
Carlina fumensis Simk. **46**. p. 15—16.
— *flavispina* Simk. **46**. p. 16—17.
Castalia speciosa Salisb. pr. *candida* (Presl) Simk. **50**.
p. 131.
— — pr. *alba* (L.) Link v. *venusta* (Hentze) Simk. **50**.
p. 130—131.
— — pr. *minoriflora* (Borb.) Simk. **50**. p. 131.
— *thermalis* (DC.) Simk. **50**. p. 131.
— — v. *aegyptica* Simk. **50**. p. 132.

- Catabrosa aquatica* (L.) Beauv. v. *uniflora* Kern. ap. Simk. 1. p. 582.
- Centaurea epapposa* Simk. 1. p. 350.
- *Jankeana* Simk. 2. vol. I. p. 168.
- *lacera* (Koch) Simk. 1. p. 345; 38. p. 25.
- *pannonica* (Heuff.) Simk. 30. p. 620; 113. vol. IX. p. 74—75; 39. p. 83; 34. p. 245.
- *semi-Adami* (*Adami* × *solstitialis*) Simk. 44. p. 377.
- *triniaefolia* Heuff. v. *umbrosa* Simk. 14. p. 52; 27. p. 78; 1. p. 350.
- Cephalanthera alba* (Cr.) Simk. 1. p. 504; 37. p. 287.
- *augustifolia* (Cr.) Simk. 1. p. 505; 37. p. 287.
- Cephalorhynchus glandulosus* Boiss. β) *cataractarum* Simk. 2. vol. I. p. 169.
- Cerastium laricifolium* f. *eglandulosa* Simk. 5. p. 55; 1. p. 135. = *C. ciliatum* W. et K.
- — f. *glandulosa* Simk. 5. p. 55; 1. p. 135. = *C. Lechenfeldianum* Schur.
- Chacorrhinum Aschersoni* Simk. 112. p. 231, 236, 238.
- — f. *subglabra* Simk. 112. p. 237, 238—9.
- *viscidum* (Moench) Simk. 39. p. 84; 112. p. 232, 234, 235, 239.
- — f. *australior* Simk. 112. p. 235, 239.
- — f. *brevipedunculata* Simk. 112. p. 235, 239.
- Chenopodium Wolffii* Simk. 3. vol. III. p. 164; 32. p. 354—5 cum icone; 113. vol. III. p. 131; 1. p. 469.
- Circaea intermedia* Ehrh. α) *superlutetiana* Simk. 26. p. 548.
- Cirsium aus'ro* × *pannonicum* Simk. ap. Waisb. 146. p. 30. = *C. subcanum* G. Beck.
- *cano* × *furiens* Simk. 1. p. 335. = *C. pungens* Schur.
- *rakosdense* (*palustre* × *horridum*) Simk. 40. p. 246—8.
- *Waisbeckeri* (*crisithales* × *subpannonicum*) Simk. 67. p. 490. (n. sol.); 33. p. 426—7.
- Cnidium silaifolium* (Jacq.) Simk. 1. p. 259; 35. p. 108.
- Colchicum pannonicum* Griseb. et Schenck f. *elatus* (Simk.) Dom. 43. p. 308; 131. p. 332.
- Confertae* Simk. (subsect. Querc.) 31. p. 10, 18, 20, 30.
- Coronilla austriaca* (Heimerl) Simk. 23. p. 26.
- Crepis rhoeadifolia* M. B. f. *subnuda* Simk. 26. p. 572.
- Crocus Heuffelianus* Herb. v. *albiflorens* Simk. 37. p. 294.
- Cuscuta Epithymo* × *europaea* Simk. 11. p. 148. =? *C. trifolii* Babingt.
- Cuviera aspera* Simk. 80. p. 230; 30. p. 81, 86.
- Cymosae* Simk. (§. *Aceri*.) 62. p. 42, 57, (13).
- Cynog'ossum hungaricum* Simk. 4. p. 151; 37. p. 208; 113. vol. VII. p. 67.
- Cyperus flavescens* L. v. *tenuis* Simk. 40. p. 249.
- Cytisus arenarius* Simk. 27. p. 509; 29. p. 357, 361, 372.

- *bukovinensis* Simk. **29**. p. 357, 361, 369.
- *Haynaldi* Simk. **1**. p. 173—4; **29**. p. 358, 362, 374—5.
- — v. *perhirsutus* Simk. **1**. p. 174; **29**. p. 375.
- *pannonicus* Simk. **29**. p. 357, 361, 368—9; **30**. p. 622.
- *pseudo-Rocheli* (*aggregatus* $\times$ *austriacus*) Simk. **78**. p. 433;
- 80**. p. 232; **96**. p. 390; **113**. vol. VIII. p. 5.
- *subleiocarpus* Simk. **6**. p. 44; **29**. p. 279; **1**. p. 174;
- 118**. p. 6; **37**. p. 76.
- *Delphinium intermedium* Ait. v. *durescens* Simk. **34**. p. 245.
- *cuneatum* DC. v. *psilocarpum* Simk. **34**. p. 246.
- — v. *sericeocarpum* Simk. **34**. p. 246.
- *Dianthus glabriusculus* (Kit.) Simk. **35**. p. 66.
- *marisensis* Simk. **6**. p. 37; **1**. p. 118; **26**. p. 531; **35**. p. 66—7; **113**. vol. II. p. 63; **93**. p. 426; **37**. p. XVI et 39.
- — β) *laevigatus* Simk. **1**. p. 118.
- *ohabensis* Simk. **1**. p. 118; **35**. p. 99; **37**. p. 40.
- *Diclinia* Simk. (I. *Aceris*) **64** a. p. 198; **64** b. p. 4, 5, (2).
- *Dicranella marisensis* Simk. **69**. p. 386; **99**. p. 237. (n. sol.);
- 37**. p. 351—2.
- *Dipsacus fallax* (*fullonum* $\times$ *laciniatus*) Simk. **4**. p. 150;
- 1**. p. 291; **37**. p. 155.
- *Doronicum barcense* (Simk.) J. Wagn. **137**. p. 177; ap. Cserey **127**. p. 630.
- *cordatum* (Wulf.) Sz. Bip. α) *glabrum* Simk. **26**. p. 563—4.
- *pilosum* Simk. **26**. p. 563—4; **1**. p. 322.
- *Draba aizoon* Wahlenb. var. *decalvans* Simk. **7**. p. 180;
- 1**. p. 93.
- *Drepanophyllum Falcaria* (L.) Simk. **1**. p. 251; **37**. p. 132.
- = *Falcaria vulgaris* Bernh.
- *Elymus caput Medusae* L. v. *aspera* Simk. **80**. p. 232; **39**. p. 81, 86. = *Cuviera aspera* Simk.
- *Entomophila* Simk. (I. *Aceris*) **63**. p. 142, 151.
- *Epilobium biharicum* (*alsinefolium* $\times$ *scaturiginum*) Simk. **7**. p. 181; **1**. p. 228—9.
- *Gejnae* (*obscurum* $\times$ *collinum*) Simk. **22**. p. 148—9.
- *mixtum* (*adnatum* $\times$ *parviflorum*) Simk. **2**. vol. I. p. 104;
- 89**. p. 158; **37**. p. 121.
- *percollinum* (*adnatum* $\times$ *supercollinum*) Simk. **93**. vol. XLI. p. 182; **37**. p. 122.
- *scaturiginum* Wimm. α) *nigrescens* Simk. **26**. p. 548;
- 1**. p. 227.
- — β) *canescens* Simk. **26**. p. 548; **1**. p. 227.
- *tetragoniforme* (*parvifloro* $\times$ *tetragonum*) Simk. **89**. p. 160;
- 2**. vol. I. p. 105; **3**. p. 34.
- *Eritrichium Jankae* Simk. **1**. p. 408.
- *Erysimum pannonicum* Cr. f. *viridis* Simk. **5**. p. 55.
- *Euphorbia amygdaloides* L. f. *foliosa* Simk. **26**. p. 595.

- *Csatói* Simk. **1**. p. 481, 641; ap. Cserey **127**. p. 446.
 — *esula* L. v. *puberula* Simk. **92**. vol. XXXII. p. 208., ex Simk. **113**. vol. II. p. 49. = *E. paradoxa* Schur.
 — *Schurii* (*salicifolia* × *esula*) Simk. **7**. p. 183; **1**. p. 482.
Euphrasia pubibunda Simk. **1**. p. 432.
Eurhamni Simk. **62**. p. 40, 42, (11).
Eurobur Simk. (subsect. *Querc.*) **31**. p. 9, 18, 20, 22.
Fasciculatae Simk. (§. *Aceris*) **62**. p. 42, 55, (12).
Festuca csikhegyensis Simk. **44**. p. 377.
 — *limosa* (Schur) Simk. **1**. p. 585.
 — *salinaria* Simk. **7**. p. 184; **1**. p. 586.
 — *supina* Schur v. *mutica* Simk. **26**. p. 612; **1**. p. 587.
 — *violacea* Gaud. f. *pubescens* Simk. **26**. p. 612.
Fossombronia pusilla N. ab E. β) *capitata* Simk. **24**. p. 66.
Frangulae Simk. (II. *Aceris*) **62**. p. 41, 55, (12).
Galium intercedens Simk. **35**. p. 110.
 — *marisense* Simk. **1**. p. 281; **37**. p. 151.
Genista oligosperma (Andr.) Simk. **1**. p. 169; **88**. p. 678.
 — *tinctoria* L. v. *banatica* Simk. **2**. vol. II. p. 166.
Geranium cataractarum Simk. **26**. p. 538.
 — *rotundifolium* L. v. *hungaricum* Simk. **37**. p. 65.
Geum teszlense (*aleppicum* × *urbanum*) Simk. **1**. p. 215.
Glabrata Simk. (Subsect. I. *Aceris*) **63**. p. 178.
Glechoma hirsuta W. et K. f. *triangularis* Simk. **27**. p. 134.
 = *Gl. hirsuta* W. et K. α) *maxima* Schur.
 — *intermedia* Schrad. α) *grandiflora* **27**. p. 116.
 — β) *parviflora* Simk. **27**. p. 116.
 — *pseudohederaceu* (*hederaceo* × *intermedia*) Simk. **27**.
 p. 116—7.
Glyceria salinaria Simk. **7**. p. 184. = *Festuca salinaria* Simk.
Gymnadenia odoratissima (L.) Rich. v. *carpatica* Simk. **1**.
 p. 502.
Helianthemum skericense Simk. **7**. p. 150; **1**. p. 106.
Helleborus Baumgartenii (Kovács) Simk. **1**. p. 56.
 — — v. *aspera* Simk. **30**. p. 616; **37**. p. 11.
 — — v. *glabrescens* Simk. **30**. p. 616; **37**. p. 11.
Hepatica media (*transsilvanica* × *triloba*) Simk. **7**. p. 179;
1. p. 38.
Hicmantes-espinae Simk. (sect. 2. *Aceris*) **62**. p. 43, (11).
 — — *cervispinae* Simk. (sect. 3. *Aceris*) **62**. p. 49, (12).
Hieracium atratifforme Simk. **35**. p. 115; **1**. p. 371.
 — *Bauhini* × *cymosum* Simk. **1**. p. 369. = *H. banaticum*
 Heuff.
 — — × *subpilosella* Simk. **1**. p. 366. = *H. polycladum* Schur.
 — *Czetzianum* (*auricula* × *Bauhini*) Simk. **1**. p. 367.
 — *hungaricum* (*Bauhini* × *pilosella*) Simk. **1**. p. 365; **35**.
 p. 78; **37**. p. 193—4.
 — *naszodense* (*auricula* × *pratense*) Simk. **1**. p. 366.

- *pestinense* (*auriculoidi* × *echioides* Simk. **2**. vol. II. p. 31.
- *scepusiense* Simk. **67**. p. 490; **93**. vol. XL. p. 425; **37**. p. 622; **33**. p. 428; **88**. p. 675.
- *stellulatum* Simk. **1**. p. 369.
- *subcaesio* × *silvaticum* Simk. **1**. p. 373. = *H. pseudo-Schmidtii* Schur.
- *subnigrescens* (*alpino* × *nigrescens*) Simk. **5**. p. 52; **1**. p. 370.
- *tömösense* (*silvaticum* × *transsilvanicum*) Simk. **1**. p. 374.
- *transsilvanicum* × *murorum* Simk. ap. Zahn. **147**. p. 68. = *H. transsilvanicum* Heuff.
- Hordeum Gussoneanum* Parl. v. *apterum* Simk. **39**. p. 81, 87.
- — v. *micropterum* Simk. **39**. p. 81, 87.
- Hottonia palustris* L. v. *deminuta* Simk. ap. Bezdek **121**. p. 237—8.
- Hypochaeris maculata* L. β) *debilis* Simk. **26**. p. 570—1.
- Inula ménesiensis* (*hirta* × *obvallata*) Simk. **91**. vol. XXXIX. p. 13; **37**. p. 163.
- *pseudosalicina* Simk. **4**. p. 151; **1**. p. 305; **91**. vol. XXXIX. p. 14.
- *supersquarrosa* × *ensifolia* Simk. **11**. p. 148; **1**. p. 305. = *I. Barthiana* Schur.
- Italo-similes* Simk. (subsect. *Aceris*) **63**. p. 143, 166.
- Isatis transsilvanica* Simk. **7**. p. 180; **1**. p. 101.
- Jasione Jankae* Neilr. β) *subulata* Simk. **26**. p. 578.
- Juncus carpaticus* Simk. **7**. p. 183; **20**. p. 113—4.
- Juniperus abbaaziensis* (*communis* × *Oxycedrus*) Simk. **57**. p. 64 et (22).
- Jurinea mollis* (L.) Reichb. v. *macrolepis* Simk. **27**. p. 77, 142—3.
- *transsilvanica* (Spr.) Simk. **1**. p. 344.
- Knautia arvensis* (L.) Coult. v. *budensis* (Simk.) Szabó **145**. p. 255; **143**. p. 76 et (8).
- — v. *dumentorum* (Heuff.) Simk. **1**. p. 294.
- — — f. *nitidula* Simk. ap. Szabó **143**. p. 78 et (8).
- *silvatica* (L.) Duby v. *lancifolia* (Heuff.) Simk. **1**. p. 293.
- Koeleria rigidula* Simk. non Steud **7**. p. 184; **1**. p. 570. = *K. Simonkaii* Adamov.
- Lactuca cataractarum* Simk. **2**. vol. I. p. 169. = *Cephalorrhynchus glandulosus* Boiss. β) *cataractarum* Simk.
- *dichotoma* (*saligna* × *scariola*) Simk. **35**. p. 114; **93**. vol. XL. p. 208.
- Lanuginosae* Simk. (subsect. *Quere.*) **31**. p. 10, 19, 20, 26.
- Lappa mixta* Simk. **2**. vol. II. p. 145; **1**. p. 341.
- *subracemosa* Simk. **1**. p. 340; **56**. p. 169. = *Arctium subracemosum* Simk.
- Lapsana communis* L. β) *glandulosa* Simk. **26**. p. 569—70; **1**. p. 351; **37**. p. 185. = *L. glanduloso-pilosa* Schur.

- Laserpitium latifolium* L. α) *glabrum* Simk. **26**. p. 554.
Leontodon medius (Host.) Simk. **1**. p. 352; **68**. p. 51; **73**. p. 178; **98**. p. 268.
Leucoium vernum L. v. *biflorum* Simk. **27**. p. 130, 135; **1**. p. 520 et 620: ex Simk. **37**. p. 296. = *L. carpaticum* (Herbert) Simk.
Libanotis Kochii Simk. **19**. p. 21.; ex Degen. **128 c**. p. 132. = *L. intermedia* Rupr.
Lilium Martagon L. v. *vestitum* Simk. **6**. p. 12; **1**. p. 524; **37**. p. 299; **127**. p. 143.
Linaria Biebersteinii Bess. β) *stenophylla* Simk. **11**. p. 150. — *kösensis* Simk. **2**. vol. II. p. 143; **1**. p. 419; **37**. p. 221—2.
Lindernia gratioloides (L.) Simk. **27**. p. 114.
Lythrum scabrum (*salicaria* $\times$ *virgatum*) Simk. **2**. vol. I. p. 241; **37**. p. 125.
— — f. *brevistyla* Simk. **2**. vol. I. p. 241.
— — f. *longistyla* Simk. **2**. vol. I. p. 241.
— — f. *mediostyla* Simk. **2**. vol. I. p. 241.
— — β) *Tauscheri* Simk. **2**. vol. I. p. 241.
Matricaria inodora L. β) *inundata* Simk. **2**. vol. I. p. 169. — *tenuifolia* (Kit.) Simk. **1**. p. 314.
Medicago elongata Roch. v. *viscidula* Simk. **35**. p. 103.
Mediterrano-orientalis Simk. (§. 6. *Aceris*) **63**. p. 159.
Melampyrum bihariense A. Kern. ap. Simk. **113**. vol. II. p. 113—4.
Melandryum pratense Röhl. v. *glabratum* Simk. **13**. p. 90. — *subnemorale* (*album* $\times$ *nemorale*) Simk. **7**. p. 180; **1**. p. 130.
Melissa Baumgartenii Simk. **7**. p. 182; **1**. p. 445; **30**. p. 601, 604 et 609. = *Calamintha Baumgartenii* Simk.
— *bolnokensis* Simk. **1**. p. 445; **30**. p. 601, 602, 604 et 612. = *C. bolnokensis* Simk.
— *hungarica* Simk. **7**. p. 182; **1**. p. 444; **30**. p. 601, 604, 610—12. = *C. hungarica* Simk.
— *hungarica* Simk. v. *brevipetala* Simk. **27**. p. 144; **30**. p. 612. = *C. hungarica* Simk. v. *brevipetala* Simk.
— *Jahniana* Simk. **6**. p. 25; **1**. p. 444; **30**. p. 601, 602, 605 et 612. = *C. Jahniana* Simk.
Mentha arvensi-reversa Simk. **1**. p. 438.
— *bihariensis* Borb. ap. Simk. **1**. p. 437., ap. Braun **124**. p. 5. (diagn.).
— *marisensis* Simk. **6**. p. 24; **1**. p. 437; **113**. vol. VI. p. 49.
— *subarvensis* (*reversa* $\times$ *superarvensis*) Simk. **14**. p. 53; **1**. p. 438; **35**. p. 71 et 123.
— *subreversa* (*arvensis* $\times$ *superreversa*) Simk. **1**. p. 438.
Metzgeria pubescens Radd. *latiloba* Simk. **24**. p. 66.
Monoclinia Simk. (II. *Aceris*) **64 a**. p. 198; **64 b**. p. 4, 9, (2).
Monspensulano-similes Simk. (subsect. *Aceris*) **63**. p. 143, 160.

- Mulgedium sonchifolium* Vis. et Panč.; suppl. ad diagn. ap. Simk. **2**. vol. III. p. 35; **117**. p. 45—6.
- Myosotis adpressa* Simk. **1**. p. 409.
- *scabra* Simk. **1**. p. 408; **37**. p. 213.
- Nasturtium pestinense* (*palustri* × *silvestre*) Simk. **27**. p. 89, 92, 94.
- *pseudoriparium* (*austriaco* × *riparium*) Simk. **27**. p. 85, 90 et 92 = *Roripa pseudoriparia* Simk.
- *Reichenbachii* Knaf. β) *arenarium* Knaf. f. *inflatum* Simk. **27**. p. 84.
- *silvestre* (L.) R. Br. f. *lyrata* Simk. **21**. p. 94.
- *Turczaninowii* Czern. β) *scabrum* Simk. **27**. p. 93.
- — γ) *breristylum* Simk. **11**. p. 147; **27**. p. 93.
- *uliginosum* Simk. **11**. p. 147; **6**. p. 35; **27**. p. 84, 94.
- = *Roripa uliginosa* Simk.
- Nonnea atra* Griseb. f. *brevivestita* Simk. **51**. p. 38.
- — f. *villosa* Simk. **51**. p. 38.
- *atropulla* (*atro* × *pulla*) Simk. **55 a**. p. 162; **83**. p. 84; **55 b**. p. 18. icon 3.
- *pulla* (L.) DC. v. *eglandulose-villosa* Simk. **55 b**. p. 21.
- — v. *glabrata* Simk. **55 b**. p. 20.
- — v. *glandulosa* (Opiz) Simk. **55 b**. p. 21.
- — v. *subglandulosa* Simk. **55 b**. p. 21.
- Nymphaea aegyptica* Simk. **35**. p. 92, 93; **104**. p. 4, 5; **77**. p. 274; **100**. p. 156—157; **50**. p. 132. = *Castalia thermalis* (DC.) Simk. v. *aegyptica* Simk.
- *lutea* L. v. *erecta* Simk. **60**. p. 148, (33); **46 b**. p. 95—6; **50**. p. 129—30.
- Onobrychis transsilvanica* Simk. **7**. p. 180; **20**. p. 154; **1**. p. 191.
- Ononis semihircina* (*spinoso* × *superhircina*) Simk. **27**. p. 81, 101—2; **118**. p. 7; **37**. p. 77.
- *spinosaeformis* Simk. **2**. vol. I. p. 103; **89**. p. 158; **37**. p. 77.
- Onosma Jávorkae* Simk. **45**. p. 385.
- Orchis ambigua* A. Kern. v. *claudiopolitana* Simk. **1**. p. 500.
- Origanum barcense* Simk. **7**. p. 182; **1**. p. 441; **93**. vol. XLI. p. 183.
- Orlaya adpressa* Simk. **26**. p. 555.
- Orobis vernus* L. v. *medius* Simk. **6**. p. 46; **1**. p. 197; **118**. p. 28; **37**. p. 95.
- Paniculata* Simk. (sect. 7. *Aceris*) **63**. p. 143, 171.
- Pedicularis Baumgartenii* Simk. **7**. p. 182; **1**. 431.
- *comosa* L. f. *nudicalyx* Simk. **26**. p. 589.
- — *villicalyx* Simk. **26**. p. 589.
- Peltaria alliacea* L. f. *cuneicarpa* Simk. **26**. p. 525.
- Petrosimonia triandra* (Pall.) Simk. **1**. p. 466; **116**. p. 78.
- Phleum ambiguum* Ten. β) *melchiodides* Simk. **26**. p. 608.

— *phleoides* (L.) Simk. **1**. p. 563.

Picea carpatica (Loud.) Simk. **116**. p. 39.

Pilifolia Simk. (ad subsect. *Aceris*) **63**. p. 176.

Pirus sativa (DC.) Simk. **37**. p. 107.

Plantago argyrostachys (*lanceolata* $\times$ *media*) Simk. **48**. p. 239.

Podospermum canum C. A. Mey. v. *microcephalum* Simk.

6. p. 21.

Polygonum pannonicum Simk. **2**. vol. II. p. 147—8.

Populus canescens Sm. β) *oblonga* Simk. **26**. p. 599.

Potentilla canoviridis (Schur) Simk. **37**. p. 103.

— *obscura* $\times$ *superargentea* Simk. **37**. p. 113. = *P. canescens*

Bess.

— *subargentea* $\times$ *obscura* Simk. **1**. p. 219; **37**. p. 112. =

P. Baumgarteniana Schur.

Procrassula deserti-hungarici Simk. **30**. p. 623. = *Crassula*

Magnolii DC.

Prunus spinosa L. β) *leopoldensis* Simk. **4**. p. 153; **37**. p. 97.

Pseudoacacia communis Simk. **118**. p. 28; **37**. p. 95. = *Robinia*

Pseudoacacia L.

Pseudosecale villosa (L.) Simk. **116**. p. 45. = *Haynaldia villosa* (L.) Schur.

Psilurus hirtella Simk. **91**. p. 344; **23**. p. 5.

Pteris aquilina L. β) *umbrosa* Simk. **26**. p. 617.

Pulmonaria angustifolia $\times$ *mollissima* Simk. **58**. p. 109, 110, 113 et (31). = *P. montana* Lej.

— *dacica* Simk. **26**. p. 583; **1**. p. 406; **58**. p. 111 et (32).

— *mollissima* $\times$ *superofficinalis* Simk. **58**. p. 109, 110, 112 et (31). = *P. stiriaca* A. Kern.

— *officinalis* L. α) *typica* Simk. **58**. p. 112.

— *officinalis* $\times$ *supermollissima* Simk. **58**. p. 106, 111 et (32). = *P. digenea* A. Kern.

Pulsatilla Gáyeri (*montana* $\times$ *patens*) Simk. **41**. p. 173, 179—80.

— *patens* (L.) Mill. f. *geminiflora* Gáy. ap. Simk. **41**. p. 178.

— *styriaca* (Pritz.) Simk. **41**. p. 178.

Pulsatillae maiores Simk. (grex *Puls.*) **41**. p. 173, 177 et 178.

— *maiori* $\times$ *minores* Simk. (grex *Puls.*) **41**. p. 173, 177 et 179.

— *minores* Simk. (grex *Puls.*) **41**. p. 173, 177 et 180.

Pyrethrum rotundifolium (W. et K.) Simk. **26**. p. 561.

Quercus adriatica Simk. **51**. p. 38—39.

— *Ambrózyana* Simk. **65**. p. 320 et (76); **54**. p. 355—356.

— *aurea* Wierzb. ap. Simk. **31**. p. 9, 19, 21, 26, 27; **37**. p. 275, 276.

— — $\times$ *robustissima* Simk. **31**. p. 19, 22, 25; **109**. p. 416; **37**. p. 276. = *Qu. extensa* Schur.

— — $\times$ *subborealis* Simk. **31**. p. 12, 19, 20, 25. = *Qu. condensata* Schur.

- *Bedői* (*aurea* $\times$ *lanuginosa*) Simk. **108.** p. 37, 39; **1.** p. 489; **31.** p. 19, 21, 27—8. icon VI; **37.** p. 275, 277. icon VI.
- *borealis* (Heuff.) Simk. **109.** p. 416; **35.** p. 80; **31.** p. 9, 19, 21, 22—23, 38.
- — v. *praecox* Simk. **70.** p. 397.
- — v. *tarda* Simk. **70.** p. 397.
- — v. *tardissima* Simk. **70.** p. 393 et 397.
- *brevipes* (Heuff.) Simk. **17a.** p. 71; **17b.** p. 8; **106.** p. 771; **108.** p. 32; **109.** p. 416.
- *conferta* Kit. v. *typica* Simk. **31.** p. 32.
- *confusa* Simk. **113.** vol. IX. p. 97.
- *Csatői* Borb. ap. Simk. **108.** p. 37; **31.** icon III.
- *decalvata* Simk. **109.** p. 415; **31.** p. 24.
- *dévensis* (*lanuginosa* $\times$ *robustissima*) Simk. **109.** p. 415; **17a.** p. 67; **17b.** p. 8; **31.** p. 19, 21, 27, 38. icon V.; **106.** p. 770; **37.** p. 18, 93, 276. icon V.
- *Feketei* Simk. **108.** p. 31—2; **109.** p. 416; **1.** p. 487; **31.** p. 26.
- *Haynaldiana* (*conferta* $\times$ *subrobustissima*) Simk. **17a.** p. 63 et tab. III; **17b.** p. 3, 8 et tab. I; **106.** p. 769—770; **107.** p. 567; **108.** p. 35, 37; **109.** p. 413; **1.** p. 488; **31.** p. 18, 21, 30—1 et icon VIII., **37.** p. 274, 278 et icon VIII; **113.** vol. IX. p. 95.
- *Heuffelii* (*robustissima* $\times$ *subconferta*) Simk. **17a.** p. 68, 70; **17b.** p. 7, 8; **106.** p. 770; **108.** p. 35, 37; **109.** p. 413; **1.** p. 615—6; **31.** p. 18, 20, 21, 30, 39. icon VII; **93.** vol. XL. p. 424; **37.** p. 274, 277 et icon VII. = *Qu. Brutia* Ten.
- Jahnii* Simk. **22.** p. 148; **31.** p. 24. icon II; **37.** p. 275—6. icon IV.
- *Kernerii* Simk. **17a.** p. 68, 69, 70; **17b.** p. 7—8; **106.** p. 770; **108.** p. 37, 41; **109.** p. 415; **1.** p. 489; **31.** p. 19, 21, 27. icon V.
- Kitaibelii* Simk. **17a.** p. 66; **17b.** p. 5; **106.** p. 771; **107.** p. 567; **109.** p. 414; **31.** p. 29—30.
- *lanuginosa* $\times$ *subsessiliflora* Simk. **108.** p. 41; **1.** p. 489. = *Qu. Streimii* Heuff.
- *monorensis* Simk. **109.** p. 416; **1.** p. 488; **31.** p. 9, 23. icon I.
- *prolifera* Simk. **31.** p. 39. *Qu. robustiss. f. prolif.*
- *retroflexa* Simk. **105.** p. 379, 380—1.
- *Robur* $\times$ *sublanuginosa* Simk. **1.** p. 487. = *Qu. pilosa* Schur.
- *robustissima* Simk. **31.** p. 24; **37.** p. 275; **99.** p. 237 (*Qu. Robur* L. v. *perrobusta* Borb.)
- — f. *prolifera* Simk. **31.** p. 24.
- — v. *tardissima* Simk. **69.** p. 387; **99.** p. 237.
- *Tabajdiana* (*aurea* $\times$ *subconferta*) Simk. **107.** p. 567—9; **108.** p. 37; **109.** p. 414; **1.** p. 488, 616; **31.** p. 19, 21, 31. icon IX; **37.** p. 275, 278. icon IX; **113.** vol. IX. p. 95.

- *Tiszae* Simk. et Fekete **108**. p. 37, 40; **1**. p. 489;
31. p. 19, 21, 27, 28.
Tusae (*conferta* $\times$ *subaurca*) Simk. **108**. p. 37, 41—2; **109**.
p. 413—4; **1**. p. 616; **31**. p. 18, 19, 21, 31; **37**. p. 19, 21, 275, 278.
Racemosa Simk. (sect. 8. *Aceris*) **63**. p. 143, 179.
Racemi erecti Simk. (subsect. *Aceris*) **63**. p. 143, 179.
— *longi* Simk. (subsect. *Aceris*) **63**. p. 143, 179.
— *penduli* Simk. (subsect. *Aceris*) **63**. p. 143, 179.
Ranunculus Boissieri Simk. **7**. p. 156.
— *carinatus* (Schur) Simk. **1**. p. 43.
— *dentatus* (Baumg.) Simk. **1**. p. 48; **88**. p. 680.
— *mediterraneus* Griseb. v. *glabriusculus* Simk. **26**. p. 519.
— *polyanthemus* L. v. *latifissus* Simk. **6**. p. 33; **1**. p. 57;
37. p. 9.
— *Stevani* Andr. v. *crebreserratus* Simk. **27**. p. 83.
Reseda fluminensis Simk. **23**. p. 19.
Rhamnus Alaternus L. v. *angustata* Simk. **62**. p. 41, 42.
— — v. *eulata* Simk. **62**. p. 41, 42.
— — v. *foliis-variegatis* Simk. **62**. p. 42.
— *asplenifolia* (Dipp.) Simk. **60**. p. 148, (33); **62**. p. 42,
57, (13) icon 10.
— *cathartica* L. v. *densepubescens* Simk. **62**. p. 41, 49, (12).
— — v. *subpubescens* Simk. **62**. p. 41, 49, (12).
— *Nicolae* Simk. **62**. p. 41, 47, (12) icon 5.
— — v. *Buducae* Simk. **62**. 41, 48, (12).
— *undulata* (Mágoesy-Dietz) Simk. **60**. p. 147—8,
(33) icon 50; **46b**. p. 95; **62**. p. 56, (12).
Rhinanthus glandulosus Simk. **1**. p. 432; **88**. p. 678; **37**.
p. 230.
— *maior* Ehrh. v. *eglandulosus* Simk. **1**. p. 432.
Rhododendron Kotschyi Simk. **20**. p. 153; **1**. p. 389.
Ribes alpinum L. f. *Scopolii* (Hladnik) Simk. **64b**. p. 3,
5, (2).
— — *prol. Seemenii* Pau ap. Simk. **64b**. p. 3, 4, 7, (2).
— *Biebersteinii* $\times$ *rubrum* Simk. **64b**. p. 15. = *R. holo-*
sericeum Dietr. et Otto.
— *carpathicum* Kit. ap. Simk. **64b**. p. 12, (2) = *R. petreum*
Wulf.
— *diacantha* Pall. f. *lucida* (Kit.) Simk. **64b**. p. 5, (12).
— *graecum* Simk. **64b**. p. 3, (2).
— *Grossularia* L. f. *aciculosa* Simk. **64b**. p. 23.
— *hungaricum* Simk. **64a**. p. 32, 198; **53**. p. 272; **87**.
p. 702; **64b**. p. 24 et (3).
— *megalanthos* Simk. **64b**. p. 18, (3).
— *nigrum* L. f. *griseum* Simk. **64b**. p. 21, (3).
— *pallidigemmum* Simk. **64b**. p. 3, 4, 7, (12) et icon 2 et 3.
— *pseudocynosbati* (*cynosbati* $\times$ *Grossularia*) Simk. **64b**.
p. 25, (3).

- Rindera umbellata* (W. et K.) Simk. **116**, p. 146.
Robinia Pseudoacacia L. f. *atropa* Simk. **49**, p. 325.
Roripa Pseudoriparia (*subamphibia* × *austriaca*) Simk. **35**, p. 98; **37**, p. 20.
— *uliginosa* Simk. **11**, p. 147; **14**, p. 50; **1**, p. 72; **37**, p. 20.
Rosa barcensis Simk. **1**, p. 212.
— *caryophyllacea* Bess. v. *minor* Simk. **37**, p. 111.
— *dimorpha* Bess. v. *ágrisensis* Simk. **37**, p. 112.
— *marisensis* Simk. et Brann ap. Simk. **6**, p. 40; **1**, p. 209; **37**, p. 109.
— *mészköensis* Simk. **1**, p. 210; **37**, p. 109.
— *psilophyla* Simk. **35**, p. 106. = *R. transsilvanica* Schur v. *Schurii* Simk.
— *solstitialis* Bess. v. *raviglanda* Simk. **6**, p. 42; **37**, p. 110.
— *transsilvanica* Schur v. *Schurii* Simk. **6**, p. 42; **1**, p. 210; **35**, p. 70, 106; **37**, p. 109.
— *zámensis* Simk. et Braun ap. Simk. **6**, p. 41; **1**, p. 212.
Rubus dobrensis (*corylifolius* × *hirtus*) Simk. **1**, p. 205; **9**, p. 160; **37**, p. 116.
— *idaeus* L. v. *albus* Simk. **37**, p. 113.
— *incertus* (*candicans* × *sulcatus*) Hal. ap. Simk. **37**, p. 114.
— *kodruensis* (*hirtus* × *tomentosus*) Simk. **9**, p. 160; **93**, vol. XL, p. 424; **37**, p. 115; ap. Borb. **122**, p. 336—7.
— *menyházensis* (*sulcatus* × *discolor*) Simk. **6**, p. 42; **113**, vol. IX, p. 4; **37**, p. 113.
— *nádasensis* (*subhirtus* × *sulcatus*) Simk. **9**, p. 160; **93**, vol. XL, p. 424; **37**, p. XVIII, 116.
— *orlesensis* (*discolor* × *hirtus*) Simk. **1**, p. 616; **9**, p. 161; **113**, vol. IX, p. 5; **37**, p. XVIII, 115.
— *percaesius* × *discolor* Focke ap. Simk. **1**, p. 206.
— *prizakensis* (*subhirtus* × *discolor*) Simk. **9**, p. 161; **93**, vol. XL, p. 424; **37**, p. XVIII, 116.
— *sebesensis* (*subcaesius* × *discolor*) Simk. **9**, p. 161; **93**, vol. XL, p. 424; **37**, p. 118.
— *subtomentosus* × *hirtus* Simk. **37**, p. 115. = *R. posoniensis* Sabr.
Rumex bihariensis Simk. **2**, vol. I, p. 240; **10**, p. 128; **1**, p. 472; **37**, p. 260.
— *confusus* (*crispus* × *Patentia*) Simk. **2**, vol. I, p. 238; **1**, p. 472; **37**, p. 261.
— *crispus* L. v. *microvalvis* Simk. **27**, p. 119.
— *erubescens* (*Patentia* × *silvester*) Simk. **2**, vol. I, p. 237, 239; **10**, p. 128; **1**, p. 472.
— *inundatus* (*conglomeratus* × *lingulatus*) Simk. **7**, p. 183; **1**, p. 471; **113**, vol. VIII, p. 77.
— *palustroides* (*palustri* × *crispus*) Simk. **27**, p. 118—9.

- *pratensis* M. et K. α) *grandis* Simk. **2**. vol I. p. 240.
 — — β) *ovalis* Simk. **2**. vol. I. p. 240.
 — *silvestris* Wallr. v. *transiens* Simk. **27**. p. 119.
 — *stenophylloides* (*palustris* $\times$ *biformis*) Simk. **2**. vol I. p. 238; **113**. vol. III. p. 130; **1**. p. 472; **37**. p. 260.
Sagina Baumgartenii Simk. **1**. p. 144.
Salix erythroclados (*alba* $\times$ *triandra*) Simk. **9**. p. 158; **93**. vol. XL. p. 424; **37**. p. 282.
 — *oligotricha* (*babylonica* $\times$ *excelsior*) Simk. **9**. p. 158; **35**. p. 59; **93**. vol. XL. p. 424; **37**. p. 282.
 — *sepulcralis* (*alba* $\times$ *babylonica*) Simk. **9**. p. 157; **93**. vol. p. XL. 424; **37**. p. 282.
Salvia Degeni (*amplexicaulis* $\times$ *pratensis*) Simk. **82**. p. 260, 264—5, 266—7 et icon 1.
 — *Kanitziana* (*nutanti* $\times$ *supersilvestris*) Simk. **11**. p. 151; **1**. p. 440.
 — *szörényiensis* (*amplexicaulis* $\times$ *nemorosa*) Simk. **82**. p. 260, 264, 265—6.
 — *Telekiana* (*nutans* $\times$ *transsilvanica*) Simk. et Thaisz **82**. p. 260, 264, 265, 267—8 et icon 2.
Satureia Baumgartenii (Simk.) Briq. **126**. p. 448, 451; J. Wagn. **137**. p. 124.
 — *bolnokensis* (Simk.) J. Wagn. **137**. p. 124.
 — *hungarica* (Simk.) J. Wagn. **137**. p. 124.
 — *Jahniana* (Simk.) J. Wagn. **137**. p. 124.
Saxifraga racemosa (Townson) Simk. **1**. p. 247.
Scabiosa ochroleuca L. v. *angustiorum* Simk. **27**. p. 77; **35**. p. 110.
Scilla bifolia L. f. *bracteosa* Simk. **26**. p. 603.
Scirpus carniolicus (Koch) Simk. **1**. p. 541; **35**. p. 126; **37**. p. 308.
 — *digynus* (Godr.) Simk. **1**. p. 542.
Scopolia carniolica Jacq. v. *grossedentata* Simk. **134**. p. 36.
Scorzonera cana (C. A. Mey.) Simk. **37**. p. 187.
Sedum deserti-hungarici Simk. **91**. vol. XL. p. 333; **67**. p. 490; **93**. vol. XL. p. 424; **33**. p. 427; **37**. p. 129. icon III. fig. b); **113**. vol. VII. p. 51. = *Crassula Magnolii* DC.
 — *glaucum* W. et K. v. *glareosum* Simk. **27**. p. 147, ex Simk. **1**. p. 236. = *S. glanduloso-pubescens* Feicht.
Sempervirentes Simk. (sect. 1. *Rhamni*) **62**. p. 42, (11).
Senecio angustatus (Schur) Simk. **1**. p. 324.
 — *crispus* (Jacq.) Simk. **1**. p. 323. = *S. crispatus* DC.
 — *fluminensis* Simk. **23**. p. 10, 11.
 — *rupicolus* (Schur) Simk. **1**. p. 324.
 — *stenophyllus* (Schur) Simk. **1**. p. 325.
 — *subnebrodensis* (*nebrodensi* $\times$ *viscosus*) Simk. **5**. p. 51; **1**. p. 327.
 — *sulphureus* (Baumg.) Simk. **1**. p. 325; **88**. p. 678.

- *Wolffii* (Schur) Simk. **1**. p. 325.
Seseli dévényense Simk. **47**. p. 140—3. icon III. fig. 2 et 6;
34. p. 245.
— *pubicarpum* Simk. **37**. p. 136; **39**. p. 84.
Sesleria barcensis Simk. **43**. p. 376.
— — β *subscabrida* Simk. **44**. p. 377.
Silaus peucedanoides (M. B.) Simk. **27**. p. 79.
— *Rochelii* (Heuff.) Simk. **1**. p. 261; **37**. p. 136; **116**.
p. 93.
Silene flavescent W. et K. β *pluriflora* Simk. **26**. p. 532.
— *inflata* Sm. β *pubescens* Simk. **26**. p. 532, ex Simk.
1. p. 124. = *S. antelopum* (Vest) Steud.
— *nutantiformis* Simk. **85**. p. 604; **34**. p. 247.
Sinapsis alba L. v. *glabrata* Simk. **27**. p. 95, ex Simk. **1**.
p. 88. = *S. dissecta* Lag.
Soldanella hungarica Simk. **1**. p. 461; **33**. p. 428.
Sorbus Chamaemespilus (L.) Cr. β *minus* Simk. **26**. p. 546;
ex Simk. **1**. p. 204. = *S. Chamaemespilus* (L.) Cr.
Spiraea media Schmidt v. *glabrescens* Simk. **1**. p. 213;
35. p. 105; **37**. p. 99.
Stachys recta L. v. *glabrata* Simk. **1**. p. 450; **35**. p. 79;
37. p. 244.
Stellaria anomala (W. et K.) Simk. **1**. p. 136; **37**. p. 47.
= *Cerastium anomalum* W. et K.
Stipa austriaca (Beck) Simk. **76a**. p. 50; **76b**. p. 45, 46;
77. p. 274; **39**. p. 80.
— *villifolia* Simk. **76a**. p. 50; **76b**. p. 46; **70**. p. 274;
101. p. 74—5.
Tamus communis L. v. *triloba* Simk. **1**. p. 520.
Tatarica Simk. (sect. 5. *Aceris*) **63**. p. 155.
Teucrium Chamaedrys L. v. *sublucidum* Simk. **14**. p. 53;
1. p. 454.
Thalictrum budense (*angustifolium* $\times$ *collinum*) Simk. **10**. p. 149;
1. p. 36.
— *collinum* Wallr. v. *arenarium* Simk. **4**. p. 152.
— — v. *grande* Simk. **4**. p. 152.
— *peucedanifolium* Griseb. v. *oblongifolium* Simk. **37**. p. 3.
— — v. *subglabrum* Simk. **6**. p. 32; **37**. p. 3.
Thesium Kernerianum Simk. **7**. p. 183; **20**. p. 154; **1**. p. 478.
Thymus collinus M. B. v. *decussatus* Simk. **28**. p. 595; **37**.
p. 236.
— *danubialis* Simk. **30**. p. 597, 598, 622, 628; **38**. p. 27.
— *montanus* W. et K. v. *exilis* Simk. **37**. p. 236.
Tilia Braunii (*grandifolia* $\times$ *platyphylla*) Simk. **90**. p. 399;
28. p. 304, 336, 338.
— *carlsruhensis* (*alba* $\times$ *superplatyphylla*) Simk. **28**. p. 286,
288, 313, 322.
— *Haynaldiana* (*platyphylla* $\times$ *superpomentosa*) Simk. **21**.

p. 1; **28**. p. 286, 289, 295, 312, 319. icon II.; **110**. p. 221; **113**. vol. V. p. 30; **93**. p. 182; **37**. p. 58. tab. I.

— *hegyesensis* (*tomentosa* $\times$ *subulmifolia*) Simk. **21**. p. 3—4. **28**. p. 286, 288, 289, 296, 312, 326; **110**. p. 221; **37**. p. XVIII., 59.

— *Jurányiana* (*ulmifolia* $\times$ *subtomentosa*) Simk. **107**. p. 570; **28**. p. 286, 288, 289, 296, 312, 325—6. icon I.; **110**. p. 221; **114**. Cent. 28. nr. 2721; **103**. vol. III. p. 145—6; **93**. vol. XLI. p. 182; **37**. p. 58. tab. II.

— — β) *eudimidiata* Simk. **28**. p. 296, 326. icon I.; **114**. Cent. 28. nr. 2721 (1888); **113**. vol. VII. p. 30; **37**. p. 59.

— — α) *genuina* Simk. **27**. p. 326; **37**. p. 59.

— *morifolia* Simk. **21**. p. 3—4; **28**. p. 306; **68**. p. 51; **72**. p. 140, 142; **37**. p. 61; **60**. p. 146—8 icon 49; **46b**. p. 95.

— *platyphylla* $\times$ *subulmifolia* Simk. **110**. p. 222; **28**. p. 305—6, 344. = *T. pallida* Wierzb.

— *pseudo-obliqua* Simk. **28**. p. 300, 332, 334.

— *sublanata* (*platyphylla* $\times$ *ulmifolia*) Simk. **1**. p. 155; **21** p. 3; **28**. p. 343; **114**. Cent. 27. nr. 2616 (1888); **110**. p. 222; **113**. vol. VII. p. 24; **37**. p. 60.

— *tomentosa* Moench β) *inaequalis* Simk. **28**. p. 292, 318; **37**. p. 58.

Torilis aglochis Simk. **9**. p. 159; **35**. p. 109; **67**. p. 490; **33**. p. 427; **37**. p. 142.

Trichra budensis Simk. **75**. p. 158; **74**. p. 606; **94**. p. 100; **95**. p. 199—200; ex Szabó **143**. p. 76. = *Knautia arvensis* (L.) Coult. v. *budensis* (Simk.) Szabó.

— *dumetorum* (Heuff.) Simk. **37**. p. 156. = *Knautia arvensis* (L.) Coult. v. *dumetorum* (Heuff.) Simk.

— — v. *nitidula* Simk. **37**. p. 157; ex Szabó **143**. p. 78. = *Kn. arvensis* v. *dumetorum* f. *nitidula* (Simk.) Szabó.

— *intermedia* (Pernh. et Wettst.) Simk. **74**. p. 606; **75**. p. 158; **95**. p. 200. = *Knautia intermedia* Pernh. et Wettst.

Trifolium perpusillum Simk. **67**. p. 490; **91**. vol. XL. p. 333; **93**. vol. XL. p. 424; **118**. p. 11; **33**. p. 427; **37**. p. 81. icon III. fig. a; ex Simk. **113**. vol. VII. p. 4. = *Tr. ornithopodioides* L.

Triticum Savignonii (de Not.) Nym. α) *glabrum* Simk. **13**. p. 91.

— — β) *indumentosum* Simk. **13**. p. 91.

Typha latifolia L. β) *involutrata* Simk. **11**. p. 152; ex Simk. **1**. p. 514. = *Typha latifolia* L.

Typi europaeo-orientales Simk. (subsect. *Aceris*) **63**. p. 143, 172.

Typus chinensis Simk. (subsect. *Aceris*) **63**. p. 143, 171.

Ulmus asperrima Simk. **35**. p. 124; **93**. vol. XL. p. 424.

— *cuspidata* Kit. ex Simk. **111**. p. 175. = *U. scabra* Mill. v. *tricuspis* Dipp.

— *nitens* Moench. f. *oblongo-ovata* Simk. **26**. p. 597; **111**. p. 174.

— — f. *orbiculari-ovata* Simk. **26**. p. 597; **111**. p. 174.

- *pannonica* Simk. **81**. p. 49, 50; **111**. p. 176; **102**. p. 331.
- *scaberrima* Simk. **111**. p. 172. = *U. suberosa* Moench.
- *suberifera* (*nitens* × *suberosa*) Simk. **111**. p. 173.
- *suberosa* Moench. f. *nuda* (Ehrh.) Simk. **111**. p. 172.
- Valeriana bijuga* Simk. **26**. p. 558; **5**. p. 53; **1**. p. 289.
- *ternata* (Schur) Simk. **1**. p. 290.
- *transsilvanica* Schur, ex Simk. **5**. p. 53. = *V. bijuga* Simk.
- Valerianella carinata* Loisl. f. *grandicarpa* Simk. **26**. p. 559.
- — f. *microcarpa* Simk. **26**. p. 559.
- *mutica* (L.) Simk. **26**. p. 559; **37**. p. 154.
- Verbascum austriaco* × *floccosum* Simk. **25**. p. 185.
- — × *Lychnitis* Simk. **1**. p. 414. = *V. pseudolychnitis* Schur.
- — × *phoeniceum* Simk. **1**. p. 414. = *V. rubiginosum* W. et K.
- — × *speciosum* Simk. **1**. p. 414. = *V. Schottianum* Schrad.
- *blattariforme* × *thapsiforme* Simk. **27**. p. 134. = *V. bastardi* R. et Sch.
- *claudiopolitanum* (*superlychnitidi* × *phoeniceum*) Simk. **11**. p. 150; ex Simk. **1**. p. 416. = *V. Schmidlii* A. Kern.
- *comosum* Simk. **3**. p. 36; **117**. p. 47—8; **25**. p. 186; **1**. p. 415.
- *danubiale* (*austriaco* × *phlomoides*) Simk. **11**. p. 149; **3**. p. 36; **117**. p. 47; **1**. p. 413; **37**. p. 217.
- *grandicalyx* (*Blattaria* × *subaustriacum*) Simk. **91**. vol. XXXIX. p. 138—9; **37**. p. 218.
- *Kanitzianum* Simk. et Walz. **11**. p. 149—50; **1**. p. 414.
- *nigrum* L. v. *albiflorum* Simk. **37**. p. 218.
- *phoenicum* L. f. *sordidum* Simk. **26**. p. 585.
- *psilobotryum* (Led.) Simk. ♂) *phoeniciforme* Simk. **3**. p. 36; **117**. p. 47.
- *vidavense* (*austriaco* × *sublattaria*) Simk. **5**. p. 49; **91**. vol. XXXIX. p. 139; **37**. p. 219.
- Vernonia bácsensis* Simk. **90**. p. 107.
- *multifida* L. ♂) *crispopilosa* Simk. **26**. p. 587.
- — ♀) *micrantha* Simk. **26**. p. 587.
- *pubicarpa* Simk. **1**. p. 422; **37**. p. 225.
- Vicia sepium* L. ♂) *acuta* Simk. **26**. p. 543.
- Viola arenaria* DC. v. *denudata* Simk. **4**. p. 152.
- *arvensis* Murr. f. *hirsutior* Simk. **26**. 529.
- *bihariensis* (*hirta* × *suavis*) Simk. **27**. p. 96—8; **37**. p. XVI., 36.
- Viscaria nivalis* (Kit.) Simk. **1**. p. 131.

II.

- Aconitum Simonkaianum* G á y e r **133.** p. 297—9; **132.** p. 315.
Centaurea Simonkaiana H a y e k **135.** vol. IX. p. 79. nr. 3426;
136. p. 164. tab. XII. fig. 7.
Draba Simonkaiana J á v o r k a **138.** p. 281—5. cum tab.
Euphrasia Simonkaiana D e g e n et L e n g y e l mscr. 1906.
(*Eu. minima* Simk., quoad plantam Croaticam, non Jaq.; *Eu. Freynii*
Simk., non Wettst.)
Hieracium pannonicum C. N ä g. et A. P e t. subspec. *pannonicum*
C. N ä g. et A. P e t. γ) *Simkovicsi* N ä g e l i et P e t e r **142.** p. 753.
Knautia Simonkaiana S z a b ó **144.** p. 285—7. cum tab.
Koeleria Simonkaii A d a m o v i ć **119.** p. 273; **120.** p. 4;
129. p. 273; **130.** p. 168.
Rosa Simkovicsii K m e t **140.** p. 15, 18; **141.** p. 395; **139.**
p. 84, 71; **125.** vol. XXXV. p. 117.
Salvia Simonkaiana (*nutans* × *pratensis*) B o r b á s **123b.** p. 202;
123a. p. 27. icon 9.
Sempervivum Simonkaianum D e g e n **128.** p. 134—137.

Fontes „Nomenclatoris Simonkaiani“.

1. Publicationes Dr̃is L. S i m o n k a i.

1. S i m o n k a i L.: Erdély edényes flórájának helyesbített foglalata. A Kir. Magyar Természettudományi Társulat megbízásából írta Enumeratio florae Transsilvanicae vasculosae critica. Ex mandato Societatis Scientiarum Naturalium Regiae Hungaricae scripsit Budapest, 1886 (—87.). Kiadja a Kir. Magyar Természettudományi Társulat. XLIX + 678 p. 8°.

2. * Új növények leírásai. Descriptiones plantarum novarum. Természettudományi Füzetek. Vol. I. 1877. p. 103—5, 128, 168—170, 237—241, 260; II. 1878, p. 31—2, 143—8, 194; III. 1879. p. 164—6, 195.

3. * Néhány bánági növényről. Ueber einige Pflanzen des „Banates“ Südbanats. — L. c. II. 1878, p. 32—6, 66.

4. * Néhány közép-magyarországi növényről. Ueber einige Pflanzen Mittelungarns. — L. c. II. 1878, p. 148—153, 194.

5. * Kirándulásaim a Bihar- és Iskolahegységekbe. (Meine Excursionen in das Bihar-Gebirge und auf den Schuller.) — L. c. V. 1881, p. 43—56.

6. * Arad város és megyéje flórájának főbb vonásai. Die Flora des Arader Comitatus in ihren Grundzügen. — L. c. IX. 1885, p. 1—46, 77.

* Publicationes sub nomine Dr̃is S i m o n k a i priore (i. e. S i m k o v i c s) publicatae * asterisco notatae sunt.

7. * Erdély flórájának néhány új faja. Species florae transilvanicae nonnullae novae. — L. c. X. 1886, p. 179—84, 250.

8. Boissier „Supplementuma“ s a Magyar Flóra. (Das Supplementum Boissier's u. die Flora von Ungarn.) — L. c. XI. 1887., p. 156—8 et 212—4.

9. Ujdonságok hazánk flórájából. Novitates ex Flora Hungarica. — L. c. XII. 1889, p. 157—63, 225.

10. * Fűvészeti jegyzetek Budapest és környékének növényzetéről. — Magyar Növényteni Lapok. I. 1877, p. 125—8, 147—51.

11. * Adatok Kolozsvár és Torda vidékének flórájához. — L. c. II. 1878, p. 145—53.

12. * Budapest környékének mohflórája. — L. c. III. 1879, p. 1—9.

13. * Florisztikai adatok. — L. c. III. 1879, p. 89—91.

14. * Pótadatok Kolozsvár és Torda vidékének flórájához. — L. c. III. 1879, p. 49—53.

15. * Pancsova vidékének növényzete. — L. c. VI. 1882, p. 17—21, 49—52.

16. * *Inula hybrida* Baumg. — L. c. VII. 1883, p. 1—6.

17a. * *Quercus Haynaldiana* n. sp. egyszersmind összes hazai tölgyfáink. 1 táblával. — L. c. VII. 1883, p. 63—69.

17b. *Quercus Haynaldiana* n. sp. egyszersmind összes hazai tölgyfáink Dr. Simkovics L.-tól. Egy táblával. Kolozsvár, 1883. 25/IV. Nyomatott K. Papp Miklós örökösénél. 8 p. 4° (Separat.)

18. * *Asperula strictissima* Schur! *A. rubioides* Schur és Erdély flórájának *Galium*-fajai. — L. c. VIII. 1884, p. 109—125.

19. * Koch Synopsis-ának néhány téves helye. — L. c. IX. 1885, 17—23.

20. A Bucsecsen gyűjtött növényekről. Levél Csató J. alispán úrhoz. — L. c. X. 1886. (mens. nov. et decembr.), p. 151—5.

21. *Tilia Haynaldiana* Simk. s tiz-szirmú hársfáink. — L. c. XI. 1887, p. 1—4.

22. Aradmegye három érdekessége. — L. c. XI. 1887, p. 146—9.

23. Fiume flórája. — L. c. XII. 1888, 1—25.

24. * Részletes jelentés a magyar-erdélyországi határhegyek s a Retyezátra tett társas kiránduláson gyűjtött Máj- és Lombmohokról. — Matematikai és Természettudományi Közlemények vonatkozólag a hazai viszonyokra. Vol. X. 1872 nr. V. Budapest, 1873, p. 65—85.

25. * Adatok Magyarhon edényes növényeihez. Jelentés a Duna jobbparti vidéken tett utazásomról. — L. c. Vol. XI. 1873 nr. VI. Budapest, 1874, p. 157—211.

26. * Bánsági és Hunyadmegyei utazásom 1874-ben. — L. c. XV. 1877—8 nr. XVI. Budapest, 1878, p. 479—624.

27. * Nagyvárad és a Sebes-Körös felsőbb vidéke. Jelentés a M. Tud. Akadémia által támogatott, 1878. évi fűvészeti kutatásaimról. — L. c. XVI. 1879—80 nr. II. Budapest, 1879, p. 71—150.

28. Hazánk és a földkerekség hársfajainak bíráló átnézete.

Revisio Tiliarum hungaricarum atque orbis terrarum. Két táblával. — L. c. XXII. 1888 nr. VII, p. 269—352.

29. Magyarország és környékének zanótjai. Cytisi Hungariae, terrarumque finitimarum. — L. c. XXII. 1888 nr. VIII, p. 353—81.

30. Növényföldrajzi vonások hazánk flórájának jellemzéséhez. — L. c. XXIV. 1891 nr. X, p. 575—629.

31. Hazánk tölgyfajai és tölgyerdei. Quercus et Querceta Hungariae. Tíz táblával. A M. Tud. Akadémia matematikai és természettudományi állandó bizottságának külön kiadványa. Budapest, 1890, p. 40, 4°

32. * *Chenopodium Wolfii* Simk. Egy táblával. — A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók munkálatai. XX. 1880, p. 354—5.

33. Újabb mozgalmak és eszmék hazánk flórája terén. — L. c. XXV. 1891, p. 425—9.

34. Növényföldrajzi vázlatok hazánk flórája köréből. — L. c. XXXIV. 1907, p. 243—7.

35. Nagyváradnak és vidékének növényvilága. Két táblával. — Bunyitay V. „Nagyvárad természetrajza.“ Budapest, 1890, p. 45—134.

36. Részlet városunk és megyénk növényvilágából. — Az aradi királyi főgymnasiumnak és az ezzel összekapcsolt állami főreáliskolának értesítője az 1890—91. iskolai évről. Arad, 1891, p. 1—30.

37. Arad megye és Arad város növényvilága. Flora comitatus et urbis Arad. Tíz tábla rajzzal. — Arad vármegye és Arad szabad királyi város természetrajzi leírása. II. rész. Arad, 1893, p. XXXIX + 426.

38. Kirándulásom a Risnyákra. Meine Excursion auf den Berg Risnyák. — Magyar Botanikai Lapok. II. 1903, p. 23—29.

39. Pótlék Budapest és vidéke növényzetének ismertetéséhez. Ergänzungen zur Kenntniss der Flora von Budapest und Umgebung. — L. c. III. 1904, 79—87.

40. Idei vas megyei kirándulásom botanikai eredményei. Die Resultate meiner heurigen botanischen Excursion im Comitatus Vas. — L. c. III. 1904, p. 216—50.

41. Magyarország Kököresinei. Pulsatillae Regni Hungarici. — L. c. V. 1906, p. 169—77.

42. Két napi kirándulásaim főbb eredményei Pozsony vidékén. Die Hauptergebnisse einer zweitägigen Excursion in die Umgebung von Pozsony. — L. c. V. 1906, p. 306—8.

43. Pozsony vidéke flórájához. Zur Flora der Pozsonyer Umgebung. — L. c. V. 1906, p. 308—9.

44. Stirpes nonnullae novae Florae Regni Hungarici. — L. c. V. (1906.) 1907, p. 376—8.

45. Jávorka S. „Hazai *Onosma*-fajaink“ című művének ismertetése. Referat über Alexander Jávorka „Species hungaricae generis *Onosma*“. — L. c. V. (1906) 1907, p. 381—7.

46a. Stirpes nonnullae novae Florae Regni Hungarici. A magyar királyság néhány új növényfaja. — L. c. VI. 1907, 13—7.

46b. Éghajlati növényváltozatok. Klimatische Pflanzenvariationen. — L. c. VI. 1907, p. 95—6.

47. Adatok Pozsony város és vidéke flórájához. Beiträge zur Flora der Stadt Pozsony und ihrer Umgebung. Egy tábla melléklettel. — L. c. VI. 1907, p. 139—43.

48. Néhány észrevétel Vinna és Homonna vidékének flórájára. Einige Bemerkungen zur Flora der Umgebung von Vinna und Homonna. — L. c. VI. 1907, p. 229—39.

49. Megjegyzések. Bemerkungen. — L. c. VI. (1907) 1908, p. 325.

50. Revisio nomenclaturae *Nymphaeacearum*, in Hungaria spontaneorum. — L. c. VII. 1908, p. 129—32.

51. Apró közlemények Magyarország flórájához. Adnotationes parvulae ad Floram Hungariae. — L. c. VIII. 1909, p. 38—9.

52. Magyarország s a vele kapcsolatos területek őshonos, valamint kultivált juharfái. Die in Ungarn und dem Occupationsgebiete einheimischen und kultivierten Ahornarten. — L. c. VII. 1908, p. 268.

53. Hazánk és az Adria északibb mellékének őshonos, valamint kultivált Ribes-fajai. Über die einheimischen und cultivierten Ribes-Arten Ungarns u. der nördl. Adriagestade. — L. c. VIII. 1909, p. 271—2.

54. Örökzöld tölgyfa. Eine immergrüne Eiche. — L. c. VIII. (1909) 1910, p. 355—6.

55a. A *Nonnea* génusz fajai, fajváltozatai és fajtái hazánkban. — Növénytani Közlemények. I. 1902, p. 162.

55b. A *Nonnea* fajai, fajváltozatai és fajtái hazánkban. Négy eredeti rajzzal. — L. c. II. 1903, p. 15—21.

56. Újabb adatok Budapest növényzetének ismeretéhez. — L. c. II. 1903, p. 169—70.

57. Fiume és környékének télszaki tenyészete. Die Vegetation von Fiume und Umgebung im Winter. — L. c. III. 1904, p. 60—4, (21)—(22).

58. A Magyar királyság területén honos *Pulmonaria*-k fajai, fajtái és kiválóbb életjelenségei. Die im Königreich Ungarn vorkommenden Arten und Varietäten der Gattung *Pulmonaria*, sowie ihre wichtigeren Lebenserscheinungen. 4 eredeti rajzzal és 1 térképpel. — L. c. III. 1904, p. 160—15, (30)—(32).

59. Magyarország Korongpár-virágai. Die ungarischen *Biscutella*-Arten. — L. c. V. 1906, p. 157, (36).

60. Éghajlati növényváltozatok. Klimatische Pflanzenvariationen. 2 eredeti rajzzal. — L. c. V. 1906, p. 146—8, (33.)

61. Magyarország Korongpár-virágai. *Biscutellae* Regni Hungarici. — L. c. VI. 1907, p. 19—21, (5)—(6).

62. A Magyar királyság őshonos és kultivált benge-fajai. Species *Rhamnorum* in Regno Hungarico spontaneorum culturarumque. 11 ábrával. — L. c. VI. 1907, p. 39—58, (11)—(13).

63. Magyarország és a vele délnyugaton kapcsolatos területek őshonos, valamint kultivált *Acer*-einek foglalata. Conspectus *Acerum*, in Hungaria, terrisque Balkani-septentrionalis Hungariae adjacentibus,

spontaneorum et cultorum. 12, az eredetiek nyomán kisebbitett ábrával. — L. c. VIII. 1908, p. 141—82 (29)—(31).

64a. Hazánk és az Adria északibb mellékének őshonos, valamint kultivált *Ribes*-fajairól. Die einheimischen und kultivierten *Ribes*-Arten Ungarns und der nördlichen Gestade der Adria. — L. c. VII. 1908, p. 198, (32).

64b. Hazánk és az Adria északkeleti mellékeinek őshonos, valamint honosított *Ribes*-fajai és azok fajváltozatai. Synopsis specierum generis *Ribes*, in Hungaria inque ditione Adriae septentrionali-orientalis, spontaneorum cultarumque. Öt ábrával. — Botanikai Közlemények. VIII. 1909, p. 20—26, (2)—(3).

65. Hazánk örökzöld cserfaja. Eine immergrüne einheimische Zerreiche. — L. c. VIII. (1909) 1910, p. 320, (76).

66. * Egy teljesen magyarföldi növényről. — Természettudományi Közlöny. XV. 1883 aug., p. 340—5.

67. Újabb mozgalmak és eszmék hazánk flórája terén. — L. c. XXII. 1890 szept., p. 490.

68. Helyesbítések a magyar flórában. — L. c. XXIV. 1892 jan., p. 51.

69. Hazánk flórájának néhány érdekessége. — L. c. XXIV. 1892 júl., p. 386—7.

70. A kései tölgy. *Quercus borealis* var. *tardissima* Simk. — L. c. XXIV. 1892 aug., p. 393—400.

71. *Astragalus Römeri* Simk. — L. c. XXIV. 1892. Pótfüzet XIX. jún., p. 138—40.

72. *Tilia morifolia* Simk. — L. c. XXIV. 1892. jún. Pótfüzet XIX., p. 140—2.

73. *Leontodon clavatus* Sag. et Schneid. — L. c. XXIV. 1892 aug. Pótfüzet XX., p. 176—8.

74. Hazánk flórájának *Tricherái*. — L. c. XXV. 1893 nov., p. 605—6.

75. Két *Trichera* bemutatása és megkülönböztetése. — L. c. XXVI. 1894 márc., p. 158.

76a. Az árvalányhaj fajai és fajtái. — L. c. XXVII. 1895 jan., p. 50.

76b. Az árvalányhaj fajai és fajtái. — L. c. XXVII. 1895 febr. Pótfüzet XXXVII., p. 44—6.

77. Megjegyzések némely növénytani közlésekre. — L. c. XXVII. 1895 máj., p. 274.

78. Adatok hazánk növényzetének ismeretéhez. — L. c. XXIX. 1897 aug., p. 433.

79. Két Pyrenaeus-vidéki növényfaj déli Kárpátainkon és a *Torminaria latifolia* hazánk flórájában. — L. c. XXXIX. 1897 aug., p. 133.

80. *Cuviera caput Medusae* (L.) — L. c. XXXIX. 1897. Pótfüzet XLIV. nov., p. 230—2.

81. A hazánkban termő szilfafélékről. — L. c. XXX. 1898 jan., p. 49—50.

82. Adatok a zsálya hibridek ismeretéhez. Egy rajzzal és két táblával. — L. c. XXXII. 1900. Pótfüzet LVIII., p. 259—68.

83. A *Nonnea*-génusz fajai, fajváltozatai és fajtái hazánkban. — L. c. XXXV. 1903 jan., p. 84.

84. Magyarország Korongpárvirágai. — L. c. XXXIX. 1907 ápr., p. 275.

85. Növényföldrajzi vázlatok hazánk flórája köréből. — L. c. XXXIX. 1907 okt., p. 604.

86. Magyarország és a vele délnyugaton kapcsolatos területek őshonos, valamint kultivált juharfái. — L. c. XL. 1908 dec., p. 701.

87. Hazánk és az Adria északibb mellékének őshonos, valamint kultivált *Ribes*-fajai. — L. c. XL. k. 1908 dec., p. 702.

88. Havasvidékeink növényvilágából. — Emlékkönyv a Királyi Magyar Természettudományi Társulat félévszázados jubileumára. Budapest, 1892, p. 669—681.

89. * Descriptiones plantarum novarum. — Österreichische Botanische Zeitschrift. XXVII. 1877, p. 158—60.

90. *Tilia Braunii* n. sp. — L. c. XXXVI. 1886, p. 398—99.

91. Bemerkungen zur Flora von Ungarn. — L. c. XXXVIII. 1888, p. 221—5, 300—3, 341—5, 374—5, 408—11; XXXIX. 1889, p. 13—4, 54—5, 137—40; XL. 1890, p. 333—4.

92. Correspondenz aus Arad. — L. c. XXXII. 1882, p. 208; XXXVIII. 1888, p. 107.

93. Referat aus Ost-Ungarn. — L. c. XL. 1890, p. 207—9, 423—5; XLI. 1891, p. 182—4, 424—6.

94. Die Tricherae der Flora unseres Vaterlandes. — Botanisches Centralblatt. LVII. 1894, p. 99—101.

95. Über zwei *Trichera* und deren Unterscheidung. — L. c. LVIII. 1894, p. 199—200.

96. Angaben zur Kenntnis einheimischer Pflanzen. — L. c. LXXII. 1897, p. 390.

97. Zwei pyrenäische Pflanzenspecies in unseren südlichen Karpathen. — L. c. LXXII. 1897, p. 392.

98. Berichtigungen zur Flora Ungarns. — L. c. XLIX. 1892, p. 268.

99. Drei ungarische Pflanzenarten. — L. c. LI. 1892, p. 237.

100. Bemerkungen. — L. c. LXIV. 1895, p. 156—7.

101. Über die Arten und Abarten von *Stipa*. — L. c. LXIV. 1895, p. 74—5.

102. Die in Ungarn wachsenden *Ulmus*-Arten. — L. c. LXXXI. 1900, p. 330—3.

103. *Jurányi* Hársfa. *Tilia Jurányiana* Simk. — Kertészeti Lapok. III. 1888 jún., 145—6.

104. A *Nymphaea termalis* nagyváradi termőhelye és története. — L. c. VI. 1891 jan., p. 3—6.

105. Gindár-tölgy. *Quercus retroflexa* Simk. Képpel. — L. c. XVIII. 1903 dec., p. 379—81.

106. Egy új tölgyfaj s összes hazai tölgyeink. — Erdészeti Lapok. XXII. 1883 szept., p. 769—71.

107. Kérelem hazánk erdészeihez. — L. c. XXV. 1886 júl., p. 565—72.

108. Új alakok hazai tölgyfajaink közt. Nyílt levél Fekete L. erdőtanácsos úrhoz. — L. c. XXVI. 1887 jan., p. 30—47.

109. A magyar tölgyfák fajai és azok jellemvonásai. — L. c. XXVI. 1887 ápr., p. 282—96; máj.—jún. 411—18.

110. A magyar erdők hársai. — L. c. XXVII. 1888 márc., p. 214—22.

111. Öshonos és termesztett szilfáink fajai. — L. c. XXXVII. 1898 febr., p. 159—79.

112. *Chaenorrhinum Aschersoni* Simk. Eine die Umgebung der nördlicheren Adria pflanzengeographisch charakterisierende Rasse. — Urban J. u. Grabner P. „Festschrift zur Feier des siebenzigsten Geburtstages des Herrn Professors Dr. Paul Ascherson.“ Leipzig, 1904, p. 231—239.

113. In Kerner A. „Schedae ad floram exsiccatam Austro-Hungaricam“. II. 1882; III. 1883; IV. 1886; V. 1888; VI. 1893; VII. 1896; VIII. 1899; IX. 1902.

114. In Schultz „Herbarium normale“ Nov. ser. Cent. 27—28. 1888.

115. * Az Aranyos vidékéről. — „Album“. Löese, 1882, p. 173—85.

116. Növényhatározó a magyar korona országaiban honos magvas-növények osztályainak, családjainak, génuszainak, valamint némely közfajainak a meghatározására. Főkép középiskoláink, tanítóképzőink, kertészeti, erdészeti és gazdasági intézeteink, valamint az egyetemi hallgatók céljaira szerzé Harmadik kiadás. Budapest, 1902. Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai). VIII. + 195 p. 8°

117. * Néhány bánsági növényről. — Természettudományi Füzetek. II. 1878, p. 43—48.

118. Részlet városunk és megyénk növényvilágából. — Az aradi királyi főgimnáziumnak és az ezzel összekapcsolott állami főreáliskolának értesítője az 1890—91. iskolai évről. Arad, 1891, p. 1—30.

2. Publicationes auctorum aliorum.

119. Adamović L.: Revisio Glumacearum Serbicarum. — Magyar Botanikai Lapok. III. 1904, p. 133—162.

120. — — Beiträge zur Flora von Macedonien und Altserbien. — Denkschriften der kais. k. öngl. Akademie der Wissenschaften Wien. LXXIV. 1904, p. 36 cum tab. 5.

121. Bezdek J.: A szentgyörgyi Súr-erdőről. — Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Munkálatai. XXXIV. 1907, p. 237.

122. Borbás V.: A mirigyes szedrek eltérései szürkélő vagy fehérlő molyhos levelekkel. Aberrationes Adenobatorum (Ruborum glandulosorum) foliolis subtus canescentipubescentibus aut albotomentosis. — Magyar Botanikai Lapok. II. (1903) 1904, p. 333—7.

123a. — — Salviaink bővebb ismeretéhez. Ábrával. — Növény-tani Közlemények. I. 1902, p. 24—9.

123b. — — *Salvia Simonkaiana*. — Természettudományi Közlöny. XXXIII. 1901, p. 202.

124. Braun H.: Bemerkungen über einige Arten der Gattung *Mentha*. — Verhandlungen d. Zool. Bot.-Gesellschaft Wien. XXXIX. 1889, p. 41—46.

125. — — Beiträge zur Kenntniss einiger Arten und Formen der Gattung *Rosa*. — L. c. XXXV. 1886, p. 61—135.

126. Briquet J.: Les Labiées des Alpes Maritimes. P. III. Genève et Bale, 1895.

127. Cserey A.: Növényhatározó, vagyis vezér a virágzó növények neveinek könnyű és biztos kikereséséhez. Kezdek számára. Írta Negyedik kiadás. Selmezbánya, 1907. Joerges Á. özv. és fia. CII. + 881. p.

128a. Degen Á.: Megjegyzések néhány keleti növényfajról. XLI. — Magyar Botanikai Lapok. I. 1902, p. 134—8.

128b. — — Simonkai L. „Újabb adatok Budapest növényzetének ismeretéhez.“ Ismert. — L. c. II. (1903) 1904, p. 349.

128c. — — A magyar korona országainak tizenkét új növénye. Zwölf neue Pflanzen der Länder der ungarischen — Krone. L. c. VI. 1907, p. 122—139.

129. Domin K.: Fragmente zu einer Monographie der Gattung *Koeleria*. II. — Magyar Botanikai Lapok. III. 1904, p. 254—281.

130. — — Monographie der Gattung *Koeleria*. — Bibliotheca Botanica. Heft 65. 1907.

131. — — Über den systematischen Wert des *Colchicum pannonicum* Griseb. et Schenck. — Magyar Botanikai Lapok. VIII. (1909) 1910, p. 327—333.

132. Gáyer Gy.: Az európai *Aconitum*-fajok monografiájának előmunkálatai. Vorarbeiten zu einer Monographie der europäischen *Aconitum*-Arten. Egy táblával. — Magyar Botanikai Lapok. VIII. 1909, 114—206; IX. (1910) p. 310—327.

133. — — Magyarország és Alsó-Ausztria flórájának *Lycocotonum*-féle sisakvirágai. *Aconita Lycoctonoidea Regni Hungariae additis Lycoctonoideis Austriae inferioris*. — L. c. VI. (1907) 1908, p. 286—303.

134. — — *Scopolia carniolica* var. *grossedentata* Simk. — L. c. V. 1906, p. 36.

135. Hayek A.: in Kerner „Schedae ad floram exsiccata Austro-Hungaricam“. IX. 1902, p. 79. nr. 3426.

136. — — Die *Centaurea*-Arten Österreich-Ungarns. Wien, 1901.

137. Hoffmann-Wagner: Magyarország virágos növényei. 67 táblán 375 színes és 582 szövegek közti képpel. Budapest, 1903. Kir. Magy. Természettudományi Társulat. XXV. + 241. p. et tab. 67, 4° — Természettudományi Könyvkiadó-vállalat. LXXI.

138. Jávorka S.: *Draba Simonkaiana* Jáv. n. sp. — Botanikai Közlemények. IX. 1910, p. 281—5. cum tab.

139. Keller J. B.: Correspondenz. — Österreichische Botanische Zeitschrift. XXXIV. 1884, p. 71—2.

140. Kmet A.: *Rosa reversa* W. et K., *Rosa Simkoviczii*,

Rosa holikensis. — Österreichische Botanische Zeitschrift. XXXIV. 1884, p. 15—9.

141. — — Ein neuer Standort der *Rosa reversa* W. et Kit. — L. c. XXXIV. 1884, p. 395—6.

142. Nägeli C. et Peter A.: Die Hieracien Mitteleuropas. München, 1885.

143. Szabó Z.: A magyar birodalom Knautiáinak rendszertani áttekintése. Systematische Übersicht der Knautien der Länder der ungarischen Krone. 16 ábrával. — Botanikai Közlemények. IX. 1910, p. 67—90. et (8)—(17).

144. — — *Knautia Simonkaiana* Szabó n. hybr. — Botanikai Közlemények. IX. 1910, p. 285—7. cum tab.

145. Thaisz L.: Adatok Abauj-Torna vármegye flórájához. Beiträge zur Flora des Abauj-Tornaer Komitates. II. közlemény. — Botanikai Közlemények. VIII. (1909) 1910 mense januarii, p. 247—57. et (65.).

146. Waisbecker A.: A Báres-fajok eltérései és vegyült fajai Vasvármegyében. — Természetráji Füzetek. XXIV. 1901, p. 332—338.

147. Zahn H.: Beiträge zur Kenntnis der Archieracien Ungarns und der Balkanländer. — Magyar Botanikai Lapok. V. 1906, p. 62—94.

(A szakosztálynak 1910 november 23-án tartott üléséből.)

Jávorka Sándor: *Draba Simonkaiana* Jáv. n. sp.

(III. tábla.)

Draba e sectione *Leucodraba* DC. Perennis, $\pm$ dense caespitosa nana, fructifera scapis 2—7 cm longis; rhizomate dense ramoso, ramis in rosulas steriles et scapiferas abeuntibus. Folia vetusta permanentia brunnescentia, hornotina *oblongo-lanceolata* vel *anguste-lanceolata*, medio vel supra medium latissima, 3—12 mm longa, 1—2 mm lata, margine *integerrima*, sensim in petiolum $\pm$ alatum angustata, apice obtusiuscula, *acuta* vel *acuminata*, rarius obtusa, $\pm$ obscure viridia, dorso rhachide prominulo, tota superficie pube 2—4-ramoso laxiore obtecta, *margine*, praesertim versus basin foliorum etiam longius *ciliata*, *ciliis* plerumque *dimidiam folii latitudinem aequantibus*. *Scapo nudo* vel *uni-rarius bifoliato*, folium caulinum *lineari-lanceolatum* sessile medio latissimum acutum. *Scapus* cum pedicellis pilis simplicibus et ramosis *laxe hirtulus* rarius subglaber, 3—16 florus, pedicellis fructiferis 2·5—6 mm longis, fructu maturo plerumque brevioribus, erectis.

Sepala ovalia, dorso medio minute pilosa, ca. 1 mm longa, caduca. Petala elliptico-obcordata, in unguem brevem angustata, dorso medio minutissime (an semper?) puberula, 2—2·5 mm. longa, alba. Filamenta saepius diu persistentia, 1—1·5 mm longa,

vagy csak igen gyengén kicsípett bibéjű bibeszál, a széles, többnyire fogacskás szélű szárlevél. Ezzel szemben a *Draba Simonkaiana* a nyulánk, vastagságánál többszörösen hosszabb bibeszálú fajokat képviseli. A bibeszálnak hasonló alkotását csak néhány külföldi *Draba*-fajnál találjuk. Az e tekintetben összehasonlítás alá eshető fajok a *D. stellata*, *D. Dörfleri*, *D. ossetica* és *D. repens*, utóbbi azonban már a sárga virágukhoz tartozik. A stájer és felső-ausztriai mészalpokra szorítkozó *D. stellata* Jacq.-nak bibéje azonban fejes, porzószála csak tövük felé szélesednek ki, azonkívül levélszabása, nagyobb virágai stb. élesen választják külön a mi fajunktól.

A másik, a *Leucodraba secti*ót a Balkán-félszigeten eddig egyedül képviselő *D. Dörfleri* Wettst.-t (in Beitrag zur Fl. Albaniens, p. 22—4 et icon. [Bibliotheca botanica H. 26.]) Albániából, a dr. Degen Árpád herbáriumában látott, locus classicusról eredő példány szerint felfűjt, sűrűn szürkén csillagszörös termései, több, szürke, széles szárlevele, szárnyfüggelékekkel bíró porzószála stb. utalják máshová. A kaukázusi *D. ossetica* (Rupr.) viszont, bár szintén többnyire levéltelen szárú, de a sűrű levélszörfőzet, a széles levelek, kopasz szár és virágzat miatt szintén nem vonható közel rokonságba a mi fajunkkal.

Végeredményképen a *Draba Simonkaiana*-t tehát a *Leucodraba sectio* egy fájának a közel rokonságába sem kapcsolhatjuk, bibeszál alkotása után legfeljebb a *D. stellata* Jacq. s távolabbról a *D. ossetica* Rupr. közé állítható. Vele a *Draba* genus *Leucodraba* sectiójának a magyar flórában eddig ismert két endemikus faja egy harmadikkal szaporodott.

Beleiktatva most már a *Draba Simonkaiana*-t a hazánkból eddig ismert és a Stur Dionys által¹ kitűnően összeállított *Leucodrabák* közé, ezeknek sorozatát a következőkben állapíthatjuk meg:

I. A bibeszál többszörösen hosszabb a vastagságánál, 1—1.2 mm hosszú, csúcsán többé-kevésbbé jól kivehetően két karélyú. A szár levéltelen, vagy 1(—2) szálas lándzsás levelű:

D. Simonkiana Jáv.; lásd a diagnosist. Termőhely: Pareng havasok, gránitos talajon.

II. A bibeszál legfeljebb mégegyszer hosszabb a vastagságánál, fejecses végű, $\pm$ osztatlan. A szár 1—4 levelű, a szárlevelek szélesebbek s rendszeren többé-kevésbbé fogasélűek is.

a) A szárlevelek és tölevelek többé-kevésbbé mélyen, élesfogasan bemetszettek, széles tojásdadok vagy elliptikusak. A szár mindig végig bozontos szőrű, a szőrök jórészt hosszabbak a szár

¹ Stur Dionys: *Draba Kotschyi*. Eine neue Pflanze Siebenbürgens. Österr. Bot. Zeitschrift. IX. (1859) p. 33—38, et tabula. — Beiträge zur Monographie des Genus *Draba* in den Karpathen Ungarns, Galiziens, Siebenbürgens und des Banates nördlich der Donau. I. c. XI. (1861) p. 137—154, 183—195, 209—224. Taf. 1—III.

átmérőjénél, a hosszabb szőrök között rövidebb, csillagosan elágazó szőrökkel. A levelek vagy mindkét lapjukon, vagy csak élükön csillagos szőrűek vagy pillásak. A beczőke elliptikus tojásdad, kopasz vagy szőrösödő:

D. Kotschyi Stur. (Alakkörén belül a forma *flexuosa* Stur- és f. *robustior* Stur-ral.) Termőhely: Korongyis a rodnai havasokban, Bucsecs, Királykő, fogarasi havasok; leginkább mésztalajon.

b) A tö- és szárlevelek gyengén kevésfoguak vagy épszerűek, nem bemetszeten fogasak.

a) A levelek visszás tojásdadok vagy elliptikusak, tompák vagy lekerekítettek, mindkét lapjukon sűrűn, többnyire szürkén, lágyan csillagosan molyhosak, tövük felé éleiken ritkán pillásak. A szár a kocsánkákkal együtt legalább alsó részében sűrűn csillagosan molyhos, közbe hosszabb egyszerű szőrökkel is keverve. Beczőké szélesen vagy keskenyen elliptikusak, mindkét végükön hegyesek vagy lekerekítettek, kopaszak vagy szőrösödők:

D. tomentosa W h l b g. Termőhely: Magas-Tátra, bélai méshavasok.

β) A levelek többé-kevésbé lándzsásak, ritkábban visszás tojásdad-hosszúkásak, hegyes csúcsuak, ritkábban tompásak; zöldek, élükön legalább tövük felé pillásak. A szár kopasz, vagy ritkásan rövid szőrű.

§. A beczőke lándzsás, vagy keskeny lándzsás. A bibeszál alig hosszabb, mint széles, a bibe tehát többé-kevésbé ülő. A tőalak szára tövén szőrös, levele mindkét lapján csillagszőrös:

D. carinthiaca H o p p e. Alakköréhez tartozik a b) *glabrata* K o c h. (= *D. Hoppeana* R u d o l p h i, Stur, non R e h b.) mindkét lapján kopasz, csak élén csillagszőrös és pillás levelekkel és a c) *Porciusii* Stur, aprón szőrös szárral és beczőkékkal. Termőhelyei: a rodnai havasok, Bucsecs, Királykő, szebeni havasok, Pareng havasok (utóbbi helyen Barth József szedte, a *D. Simonkaiana* termőhelye alatt kb. 100 méterrel alacsonyabban, a Magyar Nemzeti Múzeum herbáriumában levő példány tanúsága szerint), Szarkó havas; leginkább gránitos talajon. A b) *glabrata* K o c h terem *D. carinthiacaval* vegyest, a c) *Porciusii* Stur a rodnai havasokon a Korongyison.

§§ A beczőke elliptikus, vagy elliptikus hosszúkás. A szár végig kopasz. A levelek csak élükön szőrösek.

1. A levelek rendesen gyengén kevés foguak, élükön csillagszőrűek, tövük felé pillásak. A bibeszál körülbelül mégegyszer hosszabb, mint széles:

D. Dorneri H e u f f. in Enum. pl.-ban. 1858. Syn: *D. stylosa* (Griseb. et Sch. pro var. *D. lacteae*, in Iter hung. 1852.) Simk. in sched. Termőhely: Retyezát havasok, Picsoru Kolcului; gránitos talajon.

2. A levelek épszélűek, élükön csak egyszerű pillás szőrökkel. A bibeszál legfeljebb oly hosszú, mint széles, a bibe tehát többé-kevésbé ülő.

D. fladnizensis Wulf. in Jacq. Termőhely: Bucsecs, Ünökő havasok.

A tábla magyarázata:

A) *Draba Simonkaiana* Já v. egész növény. Term. nagyság.

1. Csészelevél, 8—9-szer nagyítva. 2. Sziromlevél, 8—9-szer nagyítva. 3. Hosszabb porzó, 12—14-szer nagyítva. 4. Rövidebb porzó, 12—14-szer nagyítva. 5., 6., 7. Bibeszálak különböző alakjai, 10-szer nagyítva. 8. Beczőke, 5—6-szor nagyítva. 9. Szárlevél, nagyítva. 10., 11. Tőlevelek, nagyítva.

B) *Draba carinthiaca* Hoppe tőlevele (épülő alak).

(A szakosztálynak 1910 november 23-án tartott üléséből.)

Szabó Zoltán: *Knautia Simonkaiana* n. hybr.

(IV. tábla.)

Simonkai Lajos a magyar flóra kritikus génuszainak vizsgálata közben több ízben kiterjeszkedett a *Knautia* génusz tagjaira is.¹ Herbáriuma igen sok értékes anyagot tartalmazott, a melyet egyrészt ő maga, másrészt én dolgoztam fel munkáimban.² A gazdag *Knautia*-anyag között volt azonban egy példány, a mely különös figyelmet érdemel. E növényt Simonkai 1888 augusztus hó 27-én gyűjtötte a délkeleti Kárpátok Királykő havasán.

A növény elágazása, habitusa, levélalakja arra vall, hogy az a *Silvaticae* subsectio (v. ö. jelen folyóirat 86. old.) alakjai közé tartozik, a melyből ez idő szerint hazánkban csak a *Knautia silvatica* Duby és a *Knautia longifolia* (W. K.) Koch volt ismeretes. A Simonkai-féle növény, a melyet czélszerűség szempontjából a következőkben *Knautia Simonkaianának* óhajtok nevezni,³ nem bír oly önálló vonással, novummal, a mely annak fajként való megkülönböztetését jogosulttá tenné, hanem feltűnő módon egyesíti magában a subsectio említett két fájának jellemző tulajdonságait.

A *Knautia silvatica* és a *Knautia longifolia* leírását² egybevetve a *Knautia Simonkaianával*, kitűnik, hogy ez utóbbi egyrészt a *K. silvatica* jellemvonásai közül átvesszi a rhizoma alakját, a szár és a levél szőrözetét, másrészt pedig a *K. longifoliaria*

¹ Simonkai: Hazánk flórájának *Tricherái*. Term. tud. Közlöny 1893. 605—606. old.; Berichtigung zur Flora von Ungarn in Botan. Centralbl. LVII. 99—100. old.; Két *Trichera* megkülönböztetése Term. tud. Közlöny 1894. 156. old.

² A magyar birodalom Knautiáinak rendszertani áttekintése. Botan. Közlem. 1910. IX. 2. füz.

³ V. ö. Internationale Regeln der botanischen Nomenclatur etc. in Verhandlungen des internationalen botanischen Kongresses in Wien 1905. p. 222., § 5. Art. 31.

emlékeztetnek alsó levelei, a melyek hosszúra nyúltak, hosszú levélnyélbe keskenyednek, továbbá piros színű virágai. Egyes jellemvonásai, mint a kocsány borzassága, leveleinek bőrszerűre való hajlandósága, a gallér levélkéinek alakja, továbbá a virágzat nagysága, tömörsége, a két faj jellemvonásai között mintegy közepet tartanak.

Mielőtt e növényről végleges ítéletet mondanánk, tekintetbe kell vennünk a polymorph *K. silvatica* egyes varietásait és formáit, a melyek a *K. longifolia*hoz hasonlatot mutatnak. Az alacsonyabb régiókat lakó *var. dipsacifolia* alakjai széles levélalakjuknál és egyéb jellemvonásaiknál fogva tekintetbe nem jöhetnek. Némiképpen hasonlatosságot mutat a keskenyebb levélalakú *f. stenophylla* (Borb.) Sz b.,¹ ez alak leveleinek szabása és habitusa által merőben eltér növényünkétől, hazánkban elő sem fordul, csak az Alpok hegyvidékein, a hol szoros kapcsolatban van a subalpinus régióba felemelkedő *f. vulgaris*tal. Habár a *v. pocutica* Sz b. szintén nagyobb virágzatú, mint a *v. dipsacifolia*, de leveleinek szőrözete, alakja eltér növényünkétől, szintegy a *v. tiro-censis* bőrszerű és kihegyezett levelei által. A *v. lancifolia*, a mely szintén a déli Kárpátok magasabb régióinak növénye, teljesen elüt a *K. Simonkaiana*tól teljesen kopasz alsó internódiumai és levelei, továbbá ez utóbbiak alakja által.

Mindezek alapján még magával bold. Simonkaival történő vizsgálataink szerint is arra a következtetésre kelle jutnunk, hogy a *K. Simonkaiana* nem egyéb, mint a *K. silvatica* és a *K. longifolia* hybridje.

A *Knautia* génusz keretében általában nem ritka jelenség a kereszteződés, a mely távolabbi rokon fajok között az első pillanatra felöltik, közeli rokon fajok között azonban nehezebben ismerhető fel. Közeli rokon fajok között még feltehető átmeneti alakok, a melyek a két faj önállóságának a jogosultságát döntik el. Ilyen átmeneti alak azonban a *K. silvatica* és *longifolia* többször kimutatott fejlődéstörténete és földrajzi elterjedése miatt közöttük fel sem tehető. A *K. silvatica*nak a *K. longifolia*hoz némileg hasonló alakjai nem átmeneti alakok, csak mintegy a jelenkorban való ismétlődése annak a fejlődéstörténeti folyamatnak, a melynek folytán a *K. longifolia*, *silvatica* és rokonai az ősi időben közös ősből kifejlődtek. A két faj földrajzi elterjedése is arra tanít, hogy a *K. silvatica* sehol sem megy át a *K. longifolia*ba, a hasonló alakok csak a hasonló termőhelyen való konvergens kialakulás eredményei.

Ha átmeneti alakot nem is, de a *K. Simonkaiana*hoz hasonló hybridet már megfigyeltek hasonló körülmények között. Ilyen a *Knautia (Trichera) asperifolia* Borb.² Karinthiából, valamint

¹ *Knautia silvatica* bb. *stenophylla* Borb. Revis. Knautiarum. 1904. p. 25; *K. silvatica v. dipsacifolia f. stenophylla* Szabó, De Knautiis Herbarii Dris. A. De Degen in Magy. Bot. Lapok 1910. no 1. Sep. p. 22.

² Borbás, l. c. p. 42. no 10.

Knautia Simonkaiana Szabó n. hybr.

Phot. Szabó,

a *Knautia craciunelensis* Porc.¹ a Rodnai havasokból, a mely utóbbi szintén hybridnek bizonyult² a két jelzett faj között, de a *K. Simonkaiana*tól merőben eltér. A Porcius gyűjtötte és tenyésztette példányok inkább a *K. longifolia*-ra, a Degen által gyűjtött példányok pedig a *K. silvaticara* emlékeztetnek.

A *K. Simonkaiana* tanulságaiként kiemelhetjük azt, hogy:

1. a *K. silvatica* és *longifolia* földrajzi (vertikális) elterjedésük érintkezési pontjain kereszteződnek (Karinthia, Rodnai havasok, Királykö);

2. ezek a hybridok egymástól eltérők;

3. nem egyeznek meg a *K. silvatica*-nak azokkal az alakjaival sem, a melyek a konvergens fejlődés folyamán a *K. longifolia*-val hasonlatosságot mutatnak;

4. a hybrid alak úgy a *K. longifolia*, mint a *K. silvatica* egyes vonásait változatlanul átveszi;

5. a hybrid alak jellemvonásai között olyanok is vannak, a melyek a két szülőfaj jellemvonásai között közepet tartanak.

Hogy már most ezek a jellemvonások mennyiben állandóak, mennyiben változnak a kereszteződés ismert törvényszerűségei szerint, ezt részben a helyszínén, részben a kultúrában való további vizsgálatnak kell eldöntenie, valamint azt is, vajjon a hybrid ez esetben állandó jellegű fajjá alakul-e, a mint ez a *Knautia* génusz különböző szubgénuszaiba tartozó fajok közötti hybridok felől beigazolást nyert (*K. Degeni*, *Timeroyi*, *leucophaea*, *byzantina*, *Visiani*), miért is a *K. Simonkaiana*-ra a kutatók fokozott figyelmét óhajtom felhívni.

A Magyar Nemzeti Múzeum növénytára birtokában levő és annak igazgatósága által bemutatásra átengedett példány leírása egyébiránt a következő:

Rizómája vékony, kúszó, csúcsán kissé megvastagodó. Szára alól kissé merev, lefelé fordult szőröktől szétszórtan, feljebb elálló, hosszabb szőrökkel sűrűen fedett, kocsánya rövidebb és hosszabb szőrözetű, a virágzat alatt borzas, a gallér levélkéivel együtt mirigyes. Alsó levelei nyúlt lándzsások, nyúlt nyélbe keskenyedők, kihegyezettek, vastagabbak, kopaszok, alól hálósan ereztettek, a felsők keskenyedő alappal ülők. szétszórt, hosszabb szőrökkel fedettek, lassan keskenyedők. A gallér levélkéi nyúlt lándzsások, borzasak, mirigyesek. Virágzata nagy, tömörebb, 4-5 cm. átm., piros. Termése ismeretlen.

[*Knautia longifolia* × < *silvatica* = × *K. Simonkaiana* n. hybr. Diagn. v. p. (60).]

(A szakosztálynak 1910 november 23-án tartott üléséből.)

¹ Porcius in Magyar Növénytani Lapok IX. (1885.) p. 128.

² V. ö. Szabó: Monographie in Englers Botan. Jahrb. XXXVI. (1905.) 442. old.; Index ibid. Beibl. no 89. XXXVIII. (1907.) 31. old.; De Knautiis l. cit. 23. old.

Magyarország növényföldrajzi térképe Simonkai Lajos hagyatékából.

(V. tábla, térkép.)

Az előbb közzétett, Simonkai L. tudományos munkálkodásáról szóló megemlékezésben röviden ki vannak fejtve azok az elvek és szempontok, a melyeket ő növényföldrajzi kutatásaiban szem előtt tartott és a melyek értelmében dolgozataiban számos génusz tagolódását ismertette. Hogy e részletes vizsgálatok alapján Simonkai-nak Magyarország növényföldrajzára vonatkozólag határozott nézetei voltak, a melyek úgy Kerner¹, mint Borbás² beosztásától eltérőek, annak Simonkai két közleményében is kifejezést adott. Így először „Növényföldrajzi vonások 1891” című dolgozatában és később a „Magyar Orvosok és Természetvizsgálók XXXIV. Pozsonyi Vándorgyűlésének Munkálatai”-ban 1907-ben (243. old.). Az ily módon kétszer közzétett beosztás között némi eltérések vannak. Az utóbbiban megadott beosztás azonban részletesebb, és így ezért, valamint abból az okból is, hogy ez a Simonkai legutóbbi, ezirányú közleménye, ezt kell tekintenünk a végleges Simonkai-féle beosztásnak.

A beosztás mind a két dolgozatban csak szövegben van megadva, magát a kapcsolatos térképet Simonkai nem adta ki.

A Simonkai hagyatékának részletes átvizsgálásakor azonban előkerült az a térkép, amelyet Simonkai a pozsonyi vándorgyűlésen tartott előadásához készített s a mely térképen mindazok a flórávidékek, a melyeket a vándorgyűlés évkönyvében felsorol, be is vannak rajzolva. Maga ez a térkép a tudományegyetem könyvtárában van elhelyezve. A rárajzolt flórahatárok, dacára annak, hogy a nevezett évkönyv közleményében az egyes flórávidékek határozottan megnevezvők, úgy látszik, még nem voltak Simonkai-tól véglegesen megállapítva. Egyes határok két-háromféleképen is meg vannak húzva, jelölül annak, hogy szerzőjük még véglegesen nem tudott fölöttük dönteni. Az eltérések azonban nem nagyok s a térkép úgy van megrajzolva, hogy rajta nagyjából a szövegben közölt flórávidékek mindegyike megállapítható. Bizonyos hogy Simonkai térképét úgy, a mint itt közzétesszük nem ismertette volna, hanem még itt is, ott is apróbb változtatásokat tett volna az egyes vonalakon és főleg a kettős-hármas vonalak közül a feleslegeseket kiküszöbölte volna. Miután azonban ez a térkép Simonkai munkálkodásával a legszorosabb kapcsolatban áll, kíváncsok, hogy az úgy, a mint ő megrajzolta közzététessék. A csatolt térképből kivehetőleg Simonkai Magyarország területét két flórabirodalomra osztja és ezeket a következő flórávidékekre.

I. Mediterrán flórabirodalom. 1. *Quarnerói flórávidék.* 2. *Dalmát flórávidék.*

¹ Kerner A., Az Osztrák-Magyar Monarchia I. köt. 1887. 189. old.; Florenkarte v. Oesterr.-Ungarn, Phys.-stat. Handatlas, Nr. 14, erläutert v. R. Wettstein.

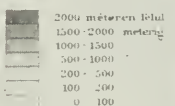
² Borbás V., Magyarország növényföldrajza, Pallas Lexikon, XII. 1896, 78. old.

A MAGYAR KORONA
ORSZÁGAINAK
HEGY-ÉS VIZRAJZI-TÉRKÉPE

A vallás-és közoktatásügyi miniszter megbízásából
tervezte és rajzolta **Kołodziejz Manó.**

Kiadja
Kogutowicz, M. és F. Magy. Foldrajzi Intézet
BUDAPEST 1895

A magasságot jelző színek

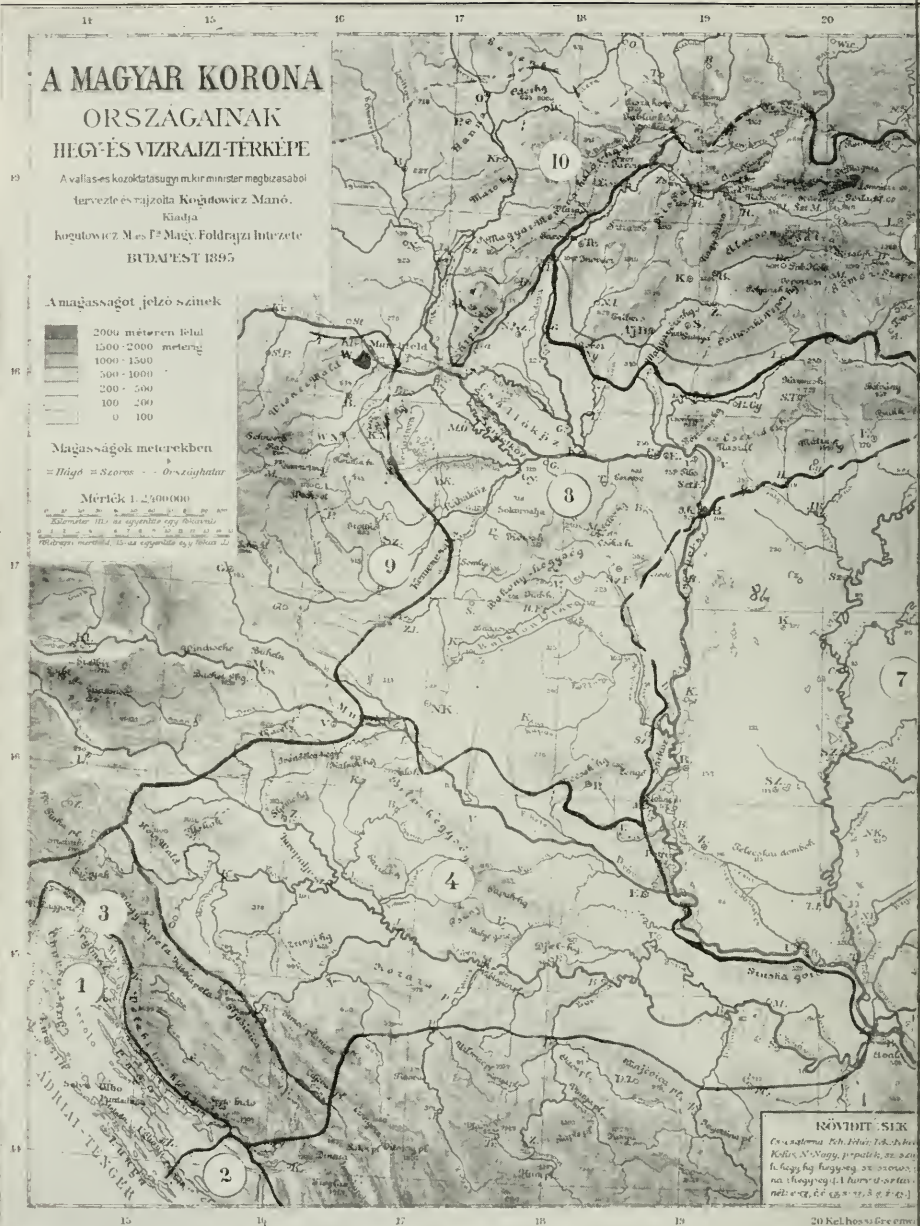

Magasságok meterekben

= *Hűség* = *Scores* - - *Országok*

Mérték 1: 2500000

Kilometer 11, as egyenlő egy fokozat

RÖVTHIT'SIK

Cz. wstawał. Pch. Idwin; Tak. Jak
Kofus. N. Nagy. p. patyk. sz. szu-
f. hęgy. hę hęgy. reg. sz. szewo.
na. (hęgy. reg.) I. hęgy. d. sz. taw.
nét. e. reg. d. g. (sz. reg. d. g. d. g.)

20 K_{EL} has a frequency of 100 Hz.

Az Intoxet metázese és nyomása

W.C.

Magyarország:

A) Mediterrán florabirodalom.

1. Garai-floravidek. 2. Dalmát-floravidek.

B) Borzals-microtherm florabirodalom.

3. Kárpát-floravidek. 4. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek.

5. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 6. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 7. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 8. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 9. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 10. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek.

11. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 12. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 13. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 14. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 15. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 16. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 17. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 18. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 19. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek. 20. ~~Magyar~~ Tisza-floravidek.

II. Boreális-mikrotherm flórabirodalom. 3. *Karszt flóraidék.* 4. *Szlavon flóraidék.* 5. *Déldunai flóraidék.* 6. *Keletkárpáti flóraidék.* 7. *Nagyalföldi flóraidék.* 8. *Pannoniai flóraidék.* 9. *Nori flóraidék.* 10. *Quád flóraidék.* 11. *Tátra-fátrai flóraidék.*

E flóraidékek elhatárolásának részletesebb indokolását Simonkai sehol sem foglalta egybe. Annak megvilágítására, hogy mily eszmék vezérelték növényföldrajzi beosztásának megállapításában, említett két dolgozatában felhossa ugyan részletesen néhány növényfaj alaksorozatát (*Thymus*, *Centaurea*, *Silene*, *Delphinium*), azonban csak példaképpen; és nem annyira az egyes határvonalak konkrét megállapítása s indokolása céljából említi, mint inkább azért, hogy irányelveit példájukon kifejthesse. Kétségtelennek vehetjük azonban azt, hogy a térképen meghúzott növényföldrajzi határvonalakat kiterjedt megfigyelései alapján, számos növényfaj elterjedésének figyelembevételével állapította meg.

Tuzson János.

(A szakosztálynak 1910 november 23-án tartott üléséből.)

Römer Gy.: A *Primula farinosa* előfordulása az erdélyi fennföldön.

A míg a *Primula longiflora* hazánk hegységeiben sehol sem száll 1000 m t. f. magasság alá, addig a *Primula farinosa* termőhelyei 1000 méteren alul vannak. A szuruli előfordulás (2288 m, Fogaras vármegyében), melyet Baumgarten közöl, bátran törölhető. A későbbi botanikusok e helyen nem találták, még Fuss és Barth sem, pedig Fuss a Szurul-hegyen többször is megfordult. A *Primula farinosa* a Bucsecsen sem jó elő, bár Baumgarten herbáriumának egyik etikette jén az olvashatatlanul írt termőhely, a mint azt dr. Moesz G. jól sejti, csakis a „Butschetsch“-et jelentheti. Mivel úgy a Szurulon, mint a Bucsecsen is a *Pr. longiflora* megvan, nyilván vele cserélték össze a *Pr. farinosát*. Hasonló tévedés volt, mikor a *Daphne Blagayana* Frey-t *Daphne alpina* L.-nek tartották.

A *Pr. farinosa* Magyarország északi és nyugoti részeinek nedves, tőzeges rétjein és fellápjain nem ritka. Legjelentékenyebb termőhelye az árvavármegyei Bory-mocsár. A M. N. Múzeum herbáriumában a *Pr. farinosa* hazánk északi részéből, 17 termőhelyről és nyugati részéből 4 helyről van meg. (Ezek felsorolása a német szöveg (63.) oldalán.) Az északi és a nyugati előfordulások három csoportba oszthatók. Az egyik csoportba tartoznak a Magas-Tátra környékén levő termőhelyek. Itt a *Pr. farinosa*, különösen a Vág völgyében nagyon elterjedt, úgy hogy Pax a lápok legjellemzőbb növényének tekinti.

A második csoportba tartoznak a Sopron, Vas és Zala vármegyékben levő termőhelyek, melyek bizonyára a stájeri előfordulásokkal állanak összefüggésben. Elszigetelt csoportot alkot

a harmadik, mely a máramarosvármegyei Pietrosz alján levő termőhelyeket foglalja magában. Ezek, úgy látszik, nincsenek összeköttetésben a keleti termőhelyekkel.

A *Pr. farinosa* erdélyi előfordulásáról Baumgarten emlékezik meg legelőször. Szerinte megvan Resinárnál (Nagy-szeben mellett) és a Szurul-hegységben. Fuss, a ki Resinár vidékét jól ismerte és tudta, hogy itt a *Pr. farinosa* nem fordul elő, „Flora excursoria“ cz. művében csak a Szurul-hegységet említi, de hozzáteszi: „e patria non vidi“. Schur ellenben, a ki a fogarasi hegységben sohasem akadt reá a *Pr. farinosára*, az ő „Enumeratio“-jában mint egyedüli előfordulást, a resinári tűzeges réteket említi. Simonkai „Erdély edényes flórája“ cz. munkájában e két kétes előforduláson kívül még a szászhermányi lápot is felsorolja amá példányok alapján, melyeket neki megküldöttem. Fuss úgy vélekedett, hogy a *Pr. farinosa* az erdélyi fennföldön sehol sem terem. Mikor megírtam neki, hogy a szászhermányi lápon is él e növény, csak akkor hitte el, a mikor szárított példányt küldtem neki belőle. Megtaláltam e növényt a mult század 70-es éveinek közepe táján. S a felfedezést úgy Fuss, mint Simonkai is nagy örömmel fogadták.

A *Pr. farinosa* Szászhermány mellett két szomszédos területen jó elő, mintegy 500 m abszolút magasságban.

Az egyik terület a községtől délnyugatra, a szentpéteri hegy és a Botfalura vezető út között fekszik. Terjedelmes tűzeges rét ez, melyet „Aue“-nek neveznek. Itt igen nagy mennyiségben terem. A másik terület a községtől északra van. A tűzeges rétnek ezt a részét „Mühlbachwinkel“-nek nevezik. Majd ráakadtam a „Kalte Brunnen“ mellett is, mocsaras réten *Ligularia sibirica* Cass. és az erdélyi megyékben ritkaságszámba menő *Swertia perennis* L. társaságában.

Később megtaláltam közelebb Brassóhoz is, még pedig a Vidombák községtől északra eső „méhes kertek“ mellett kanyargó „Lauterbach“ patakocská mentén két helyen, úgymint Lassel méhes kertjének egy mélyedésében és a Rogoase tűzeges legelőjén. A talaj mindkét helyen fekete, tűzeges, televényes.

A *Pr. farinosának* hatodik termőhelye a Barczaságon Prázmár mellett van, a melynek mocsaras rétéjén egy kulturmérnök találta és több példányát Moesz G.-nak adta.

Mivel a resinári és a szuruli előfordulások törlendők, jelenleg a *Primula farinosát* az erdélyi fennföldről csakis Brassó megyéből ismerjük. A *Pr. farinosa*-nak a Barczaságon való elszigetelt előfordulásának növénygeografiai jelentősége van, melyet még az a körülmény is emel, hogy Grecesku („Conspectul florei romaniei“ 1898) szerint e növény a szomszéd államban hiányzik. Hiányzik a Romániával határos orosz területen: Bessarábiában is, továbbá Podoliában és Ukrainában. (Ledebour: Flora rossica III. 13.) Csak a Kaukázusban és Asztrachan mellett jelenik meg ismét.

A barczasági lápokon termő *Pr. farinosa* erőteljesen nő. Tőkocsánya gyakran eléri a 32 cm-t is. 5 cm magas törpe példányokat, mint a műyeneket Willkomm említ, soha sem láttam. Ez erőteljesebb növekedést kétségtelenül az alacsonyabb síkvidéki előfordulással magyarázhatjuk.

A *denudata* Koch varietást mindeztideig nem találtam. Fehérvirágú *Pr. farinosát* azonban igen. Megfigyeltem a phyllo-dia azt az esetét is, melyről Schilberszky K. szól (Term. Közl. Pótfüzetben 1908. p. 9.), valamint elég gyakran proliferációt is.

A barczasági *Pr. farinosa* erőteljes növekedését bizonyítja az is, hogy ugyanazon egyénnek sokszor egynél több tőkocsánya is van. Az egyik példánynak 5 tőkocsánya volt és ernyőjében 25 virágot viselt.

Sajnos, tartanunk kell attól, hogy e szép *Primula* jövője veszélyben forog. Brassó vármegye erősen kifejlődött mezőgazdasága a botanikus kedvéért nem fog megkegyelmezni a lápok növényzetének. A rigolozás és a csatornázás következtében a *Pr. farinosa* szászhermányi termőhelye is szárazabb lett. Be fog teljesedni Warming jóslata, melyet a *Pr. farinosa* jövőjéről mondott: „mindig ritkább és ritkább lesz, vagy egészen el is tűnik a flórából”.

Végül megerősíthetem Boltfi D. megfigyelését, melyet a *Pr. farinosa* gyökerének szagára vonatkozólag tett. A júniusban frissen gyűjtött és a rátapadó földtől megmosott gyökérnek fűszerillata van, mely még leginkább az ánís szagára emlékeztet.

(A növényteni szakosztálynak 1910 október 12-én tartott üléséből.)

(Moesz.)

IRODALMI ISMERTETŐ.

Zahn, Karl Hermann: Die ungarischen Hieracien des Ungarischen National-Museums zu Budapest, zugleich V. Beitrag zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer. Annales Musei Nationalis Hungarici. VIII. 1910, p. 34—106.) [A budapesti Magyar Nemzeti Múzeum magyar Hieraciumai, egyúttal V-ik közlemény Magyarország és a Balkánállamok Hieraciumainak ismeretéhez (A Magyar Nemzeti Múzeum VIII. évkönyve 1910, 34—106. oldal)].

Szerző a Magyar Nemzeti Múzeum növényteni osztályának magyarországi *Hieraciumait* s függelékképen a múzeum herbáriumának néhány, főképp Frivaldszky Imre és Janka Viktor gyűjtéséből eredő balkáni *Hieraciumát* tárgyalja és sorolja elő összes lelőhelyeikkel együtt; cikke egyúttal a *Magyar Botanikai Lapok* több évfolyamában közölt s a Dr. Degen Á. herbáriumának magyarországi és balkáni *Hieraciumait* tárgyaló cikkeinek folytatását is képezi.

Bizonyára örömmel kell üdvözlönnünk a magyar flóra *Hieraciumai*-nak revízióját egy oly — e téren most már talán egyedül álló —

szakférfútól, a ki végre flóránk változatos *Hieracium* alakjait az európai flóra *Hieraciumai*-nak megfelelő rendszerébe is beállítja s ugyanesak a magyar auktorok sokszor zavaros elnevezéseit is tisztázza, bár egy ilyen munkánál valószínűnek tarthatjuk azt is, hogy az itt tárgyalt, részben új fajok és alakok alatt alighanem néhány régebbi auktor (Vukotinovic, Borbás, Simonkai, Pax) már elnevezett növényei is lapanghatnak.

Szerző a hazai *Hieraciumok*-ból összesen 111 fajt és körülbelül háromszor annyi subspeciést sorol elő, melyek közül az újonnan felállított és leírt alakok a következők:

Hieracium Hoppeanum Schult. ssp. *leucolepioides* Deg. et Zahn; *fuscum* Vill. ssp. *subpedunculatum* Zahn; *Blyttianum* Fr. ssp. *acropurpureum* Zahn; *pratense* Tausch ssp. *amaurodermum* Zahn; *spathophyllum* N. P. ssp. *faragense* Zahn; *sciadophorum* N. P. ssp. *borsodinum* Zahn, ssp. *brevipiliforme* Zahn; *florentinum* All. ssp. *devanum* Zahn; *leptophyton* N. P. ssp. *lugosiense* Zahn; *umbelliferum* N. P. ssp. *auriculoidiforme* Zahn; *auriculoides* Zahn ssp. *hypochaeton* Zahn; *silvaticum* L. ssp. *arácsense* Zahn; *vulgatum* Fr. ssp. *festinum* Jord. var. *caesio-vulgatum* Zahn, ssp. *szokolense* Zahn, ssp. *trencsinense* Zahn; *bifidum* Kit. ssp. *késmárkiense* Zahn; ssp. *lobosum* Zahn; *dentatum* Hoppe ssp. *expallens* N. P. var. *roszudecense* Zahn; *cinerascens* Jord. ssp. *vratnikense* Zahn; *caesium* Fr. ssp. *fariniferum* Zahn, ssp. *markazense* Zahn, ssp. *symphytoides* Zahn; *trebevicianum* K. Maly ssp. *strictifidum* Zahn; ssp. *subpleiophyllum* Zahn var. *homorodense* Zahn; *nigrescens* Willd. ssp. *coracinum* Zahn ssp. *parciglandulum* Zahn; *atratum* Fr. ssp. *acutissimum* Zahn; *Krašani* Woł. ssp. *bullanum* Zahn, ssp. *crassiceps* Zahn; *napaeum* Zahn (= *transsilvanicum-bifidum*) > *alpinum* vel. *trebevicianum* > *alpinum*), ssp. *napaeum* Zahn, et var. *subtrebevicianum* Zahn; ssp. *acropogon* Zahn; *prenanthoides* Vill. ssp. *crassipilum* Zahn; *Fritzei* Schultz-Bip. ssp. *foliosior* Zahn; *sudeticum* Sternb. ssp. *Jávorkae* Zahn, ssp. *maramarosiense* Zahn; *laevigatum* Willd. ssp. *purpuricaule* Zahn, ssp. *soproniense* Zahn; *ramosum* W. et Kit. ssp. *serratilanceum* Zahn; *deltophyllum* A.-T. ssp. *dubicsányense* Zahn; *cuspidatum* Zahn ssp. *Piersii* Zahn; *Bohatschianum* Zahn (= *sparsiflorum* — *pallidum*); *Zanogucae* Zahn (= *sparsiflorum* — *transsilvanicum*); *Velenovskyi* Freyn ssp. *neotericum* Zahn; *retjezátense* Deg. et Zahn ssp. *sparsifidum* Zahn, azonkívül számos alárendelt formát is.

Igen értékes megjegyzéseket találunk még továbbá a következőknél: *H. brachiatum* Bertol. ssp. *stoloniparum* Zahn; *divisum* ssp. *cladophorum* Vukot.; *praecurrens* Vukot. ssp. *odorans* Borb., ssp. *plustotrichum* Borb.; *liptoviense* Borb. (= *nigrescens-vulgatum*); *subsinnatum*-Borb. (= *stygium* × *Wimmeri*) ssp. *subsinnatum* Borb.; *laevigatum* Willd. ssp. *peratrum* Borb.; *Barthianum* Borb. (= *racemosum* > *transsilvanicum*?); *sparsiflorum* (Friv.) Fr.

ssp. *Kotschyianum* Heuff.; *dacicum* Uechtr. ssp. *dacicum* Uechtr.; *Velenovskyi* Freyn ssp. *violascens* Borb. s a függelékben: *H. pannosum* Boiss. ssp. *Frivaldszkyi* Rechb. f.

Jávorka Sándor.

Pillitz B. dr. *Veszprém vármegye növényzete*. A veszprémi vármegyei muzeum kiadványai IV. szám. Második közlemény, Veszprém. Nyomtatott Krausz Ármin fia könyvnyomdájában 1910. 4° 65—167. oldal.

A Botan. Közlem. IX. k. (125—6. old.) ismertettem a fent jelzett mű első részét. Azóta megjelent a második közlemény, a mely az elsőnek folytatását és az egész mű befejezését teszi. Az első rész tárgyalásának megfelelő módon sorolja fel a szerző a további 841 fajt, úgy hogy munkájában összesen 1386 fajt enumerál. A munkában folytatja a Compositák tárgyalását. A családok fajainak és ezek előfordulásainak felsorolása után szerző pótlásképen még sok fajhoz új lelőhelyet közöl, továbbá az eddig felsorolt 1355 fajhoz még 31 újabban meghatározott és a megyére vonatkozólag új fajt csatol. A közölt fajok közül különösen kiemeljük a következőket: *Hieracium auricula* L., *H. Wiesbauerianum* var. *Pilicianum* Borb., *H. Tutrense* Peter, *H. trachysetum* Borb., *H. racemosum* W.K., *Phytocoma spicatum* L., *Gentiana asclepiadea* L., *G. Pneumonanthe* L., *Mentha gentilis* L., *Veronica Velenovskyi* Uechtr., *Orobancha gracilis* Sm., *Peucedanum alsaticum* L., *Polygala amarella* Crantz, *Euphorbia angulata* Jacq., *Rosa nitidula* Bess., *R. rubiginosa* L., *Rubus sulcatus* Vest., *R. incertus* Halácsy, *R. discolor* Whe et Nees., *R. Vistii* Focke, *Potentilla colina* Wib., *P. rupestris* var. *eriotricha* Borb., *Lathyrus megalanthos* Steud., *Coronilla vaginalis* Lam., *Alsine Facchinii* Rechb., *Mentha Niliuca* Jacq.

A munka használhatóságát nagyban emeli a hozzácsatolt pontos tartalomjegyzék (génusz- és famíliamutató), továbbá a munkában említett termőhelyeknek betűsoros jegyzéke, a földrajzi fekvésre vonatkozó utbaigazításokkal.

Szabó Zoltán.

Schweitzer J. *Adatok a Dipsacus genus anatomiai és fejlődéstani ismeretéhez*. Különlenyomat az Egyetemi Természettudományi Szövetség 1910-iki Évkönyvéből. Budapest, 1910 1—32 old. 8 szövegek közti ábrával.

Dolgozatában a szerző a *Dipsacus* génusz három faján, nevezetesen *Dipsacus laciniatus* L., *D. silvestris* Huds. (*D. Fullonum* L.) és a *D. pilosus* L. (*Cephalaria pilosa* Gr. et Godr.) végzett anatómiai vizsgálatait ismerteti s ezzel kapcsolatban fejlődéstani megfigyeléseiről is beszámol, melyeket különösen a *Dipsacus laciniatus*-on és részben a *D. silvestris*-en tett. A *Dipsacus*-okra jellemző, fontosabb anatómiai eredményeket a következőkben foglalja össze.

A szár szerkezetében lényeges anatómiai különbséget a három faj nem mutat. A *D. laciniatus* kivételével a szár csöves. A központi hengert elparásodott endodermis választja el a kívül fekvő szövetektől.

A kéreg, *D. pilosus*-t kivéve két részre különül; színes és színtelen kéregre. A kéregben hatalmasan fejlett collenchyma bordák húzódnak végig, melyek azonban a *D. pilosus*-on nem érnek el oly fejlettséget, mint a *D. laciniatus* és *silvestris*-en. A *Dipsacus*-oknak nincsenek kiválasztó edényeik, hanem ezeket a pericyclusban elszigetelten előforduló kiválasztó sejtek helyettesítik.

A fascicularis cambium túlnyomó részben a szállításra szolgáló szövetet létesíti, míg az interfascicularis cambium túlnyomólag a cambiumon belüli mechanikai szövetet hozza létre. Az edények radiálisan állanak és a bétől a bél külső sejtjeiből alakult bélhüvely választja el őket.

A *Dipsacus*-ok rhizomájára jellemző a pericyclusból kiinduló phellogen megalakulása, a melynek működése az elsődleges kérget teljesen leveti. Nevezetes működésében az, hogy két irányú; tudniillik kifelé elparásodott sejteket, befelé pedig el nem parásodott sejteket létesít, a mely utóbbiak az elsődleges kérget felülmuló másodlagos kérget alkotnak. A farész közepén fásodott sejtek vannak. Ezeket fásodott és nem fásodott sejtekből álló öv veszi körül és az egészet ismét a külső, fásodott zóna. Az edények a *D. laciniatus* és *silvestris*-en a középső, fásodott részből némileg sugarasan haladnak a külső, fásodott zóna belső határáig és onnan kezdve szórtak. A *D. pilosus*-on az edények radialis helyzete még a külső zónában is felismerhető.

A lomblevelek szerkezetét illetőleg a vizsgált *Dipsacus* fajok meglehetősen változatosságot mutatnak. Nevezetesen a *D. laciniatus* és *silvestris*, a mesophyllumot tekintve, kétféle szerkezetű levelekkel bír; úgymint alsó dorziventralis és felső isolateralis levelekkel. Ezekkel szemben az árnyéki *D. pilosus* fajnak csak dorziventralis levelei vannak. A két előbbi és az utóbbi árnyéki faj közti különbség azonban még más tekintetben is kifejezésre jut. Ugyanis a *D. laciniatus* és *silvestris* levelének sem vastagságát, sem pedig mesophyllumának fejlettségét a *D. pilosus* nem éri el. Az epidermis méreteiben különbség van a három faj között, de ez mégis a *D. laciniatus* és *silvestris* közt nem oly feltűnő, mint az utóbbi két faj és a *D. pilosus* közt. A levegőnyílásokat a *D. pilosus* kivételével a levéllemez mindkét felületén megtaláljuk és a *Crucifera* típusra jellemző három kísértő sejt veszi őket körül. Az elmondottakból világosan látható, hogy a *D. pilosus* az árnyékos növényekre jellemző sajátságokat tünteti fel. Végül még a leveleknek bél- és keményítőhüvelyből álló nyalábhüvelyre említendő meg, mint a *Dipsacus*-ok leveleinek jellemző sajátsága.

A gallérmurvakban a nagy terjedelmű sclerenchyma uralkodik, a mely a levél közepén húzódik végig és, a *D. laciniatus* és *silvestris* gallérleveleiben, az alsó oldalon körül van véve a nyalábokkal, ellenben a *D. pilosus*-on minden nyaláb felett egy-egy sclerenchyma szövet fut végig. Míg a *D. laciniatus* és *silvestris* gallérleveleiben a sclerenchyma nagyobb terjedelmű, mint a *D. pilosus*-ban, addig az assimiláló szövettel éppen fordítva van.

A murvalevek mindhárom fajon megegyező szerkezetűek, belőlük az assimilációs szövet egészen hiányzik. A trichoma képletek közt egy

sines, a mely valamely fajt kizárólag jellemezne, hanem egy és ugyanazon alakú trichoma mindhárom fajon és ugyanazon egy faj különböző szervein előfordul. A gyökek anatomiai szerkezete megegyező a három fajon. Bélszövetet a másodlagos gyarapodás megindulása után már nem találunk, csak *D. pilosus*-on, de ez is el van fűsodva. A járulékos gyökek négyes sorokban (diplostichia) rendeződnek el.

Szurák.

SZEMÉLYI HÍREK.

(Rovatvezető: SZABÓ ZOLTÁN.)

Belföld.

Kinevezés. Az Erdélyi Múzeum Egylet Péterfi M.-t a növénytárhoz segédőrré, Farkas K.-t főpraeparatorrá választotta. Ő felsége Thaisz L. vetőmagvizsgálóállomási adjunktusnak a kísérletügyi állomásvezetői címet adományozta, a földművelésügyi m. kir. miniszter dr. Sántha L.-t a m. kir. szőlészeti kísérleti állomás és ampelológiai intézethez assistenssé nevezte ki.

Meghalt. Kodolányi A. az Orsz. Gazdasági Egyesület volt segédtitkára és 1862—72-ig a kolozsmonostori gazdasági tanintézet igazgatója, gazdasági szakíró, ki 1835. febr. 16-án a hevesmegyei Bátor községben született, f. évi december hó 6-án 75 éves korában elhunyt.

A botanikai irodalom is gyarapodott az ő munkássága által, a mennyiben az elsők között volt, kik tudományos botanikát magyar nyelven írtak. Műve: Növénybont-, vegy- és élettan. Különös tekintettel a növénytermelésre. Az e téren megjelent legjelesebb szak munkák nyomán. Pest, 1867, nyomt. Kocsi S. 8-r. 864 l., szövegben nyomott ábrákkal. Eggenberger N. (Új kiadás 1870. 361 l.)

Külföld.

Meghalt. J. Witaschek wieni polgári iskolai tanítónő, jeles botanikus, Wienben, júl. 5-én (Allg. bot. Ztschr.); Dr. med. et phil. Gust. Fischer, a Bot. Centralblatt kiadója, Jénában, júl. 22-én; Dr. E. Durand a Cosson-herbarium tulajdonosa, Párisban; Dr. D. Grescu a bukaresti egyet. tanára, a „Compeetul florei Romaniei” cz. és Románia flóráját tárgyaló mű szerzője, 1910 novemberben.

Kinevezés. Dr. R. Falck a breslaui egyetemi élettani intézet assistense, Brefeld volt segédje, a müncheni akadémián a Mykologia rendes tanárává; S. Killermann regensburgi tanár, a ki 1906-ban növényföldrajzi tanulmányútja során Budapest környékét is tanulmányozta, Regensburgban a bajor kir. lyceum zoológia és botanikai tanszékére, rendes tanárrá; E. Janchen a wieni egyetemen magántanárrá habilitáltatott.

Egyéb hírek.

G. Mendel szobrát október 2-án leplezték le Brünmben.

NÖVÉNYTANI REPERTÓRIUM.¹

(Rovatvezető: KÜMMERLE J. BÉLA.)

a) Hazai irodalom:

Blattny Tibor: Adatok a molyhos-tölgy (*Quercus lanuginosa* Lam.) elterjedéséhez. Beiträge zur Verbreitung von *Quercus lanuginosa* Lam. — Botanikai Közlemények. IX. köt. 1910., 240—241. és (51.) old.

Chyzer Béla dr.: Mérges ipari növények. (*Rhus vernicifera*, *Rh. toxicodendron* és *Rh. coriaria*.) Budapest, 1909. Molnárak Lapja nyomdája. 16 old. 8-rét. — Az Iparegészségügy 1909. évi márczius 1 és 15, április 1 és 15 és május elseje számából.

Degen Árpád dr.: Beléndekmag a mákban. — Orvosi Archivum. 1910., 3. füzetében.

Fodor Ferencz: Adatok a *Cephalaria*-fajok histológiájának ismeretéhez. Beiträge zur Kenntnis der Histologie der Gattung *Cephalaria*. 7 ábrával. — Botanikai Közlemények. IX. köt. 1910., 171—197. és (45)—(46.) old.

Földvár Dezső: Az orosz lenvetőmag gyommagvai. — Mezőgazdák. XVII. évf. 1910., 239—240. old.

— — Koreshere néven forgalomba hozott köles-rostaalj. — Mezőgazdák. XVII. évf. 1910., 227—228. old.

Györffy István dr.: A *Molendoa Sendtneriana* (Bryol. eur.) Limpr. újabb hazai előfordulásáról. Über die Neueren Standorte von *Molendoa Sendtneriana* (Bryol. eur.) Limpr. in Ungarn. — Magy. Bot. Lap. IX. köt. 1910., 194—198. old.

— — *Crocus Heuffelianus* Herb. var. *scepusiensis* Rehm ann et Wolszczak — Magyar Botanikai Lapok. IX. 1910., p. 281—282. old.

Hermann, F.: *Bupleurum ranunculoides* L. auf dem Bucsecs. *Bupleurum ranunculoides* L. a Bucsecsen. — Magyar Botanikai Lapok. IX. köt. 1910., 280. old.

Hollós László dr.: Magyarországból ismeretlen gombák Kecs-kemét vidékéről. Für Ungarn neue Pilze aus der Umgebung von Kecs-kemét. — Botanikai Közlemények. IX. köt. 1910., 198—221. és (47)—(48.) old.

Jávorka Sándor dr.: Néhány adat a magyar Flóra ismeretéhez, egyszersmind a *Linum flavum* L. európai alakkörének revisiója. Beiträge zur Kenntnis der ungarischen Flora nebst Revision der europäischen Vertreter des Formenkreises des *Linum flavum* L. Kettős táblával. — Magyar Botanikai Lapok. IX. köt. 1910., 145—163. old.

Kerékgyártó Árpád dr.: Az *Eranthis hyemalis* Salisb. a Jánoshegyen (Budapest). Über das Vorkommen von *Eranthis hyemalis* Salisb. am Jánoshegy bei Budapest. — Botanikai Közlemények. IX. köt. 1910., p. 241—242. és (52.)

¹ E rovat alatt rendszeresen fogjuk közölni a nyomtatásban megjelent hazai eredetű, vagy hazai vonatkozású új szakirodalmat, kiterjeszkedvén a növénytantannak minden egyes ágára. Kérjük e végből a szerzőket, hogy megjelent közleményeiket a szerkesztőségnek beküldeni, vagy pedig a megjelent közlemények forrásáról értesíteni szíveskedjenek. (Szerk.)

Kupcsok Samu és Kupcsok S. T. dr.: Újabb adatok Bakabánya és vidéke Rubusainak ismeretéhez. Neuere Beiträge zur Kenntnis der Rubi von Bakabánya und Umgebung. — Magyar Botanikai Lapok. IX. köt. 1910., 199—275. old.

Margittai Antal: Adatok Turóczvármegye flórájához. Beiträge zur Kenntnis der Flora des Komitates Turócz. — Magyar Botanikai Lapok. IX. köt. 1910., 276—279. old.

Páter Béla dr.: A radon termő gyógynövények valamint a gazdasági melléktermékek gyógyszerári értékesítésének rövid ismertetése. Irta ... 73 ábrával. Pályadíjat nyert mű. Második bővített kiadás. Budapest, 1911. Pátria irod. váll. és nyomdai r.-t. 147 old. 8-rét. Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó-vállalata.

— Két érdekes növényi rendellenesség. Zwei interessante Missbildungen. Képpel. — Botanikai Közlemények. IX. 1910., 131—235. és (49)—(50). old.

Rapaics Raymund dr.: Magyarország növényföldrajza. I. kötet. Bevezető rész. Irta ... Kolozsvár, 1910. Nyomatott Ajtai R. Albert könyvnyomdájában. 80 old. 8-rét.

Schilberszky Károly dr.: Észrevételek „Páter Béla: Két érdekes rendellenesség” czimű közleményhez. Bemerkungen zu der Mitteilung von B. Páter: Zwei interessante Missbildungen. — Botanikai Közlemények. IX. köt. 1910, 235—240., és (50).

Servit Mir.: Zur Flechtenflora Norddalmatiens. Adatok északi Dalmácia zuzmóflórájához. — Magyar Botanikai Lapok. IX. 1910, 164—194. old.

Thaisz Lajos: Adatok Abauj-Torna vármegye flórájához. Beiträge zur Flora des Abauj-Tornaer Komitats. — Botanikai Közlemények, IX. köt. 1910, 222—230. és (48)—(49).

Toth Mihály dr.: A nagyvárad Püspökfürdő Lotusz virága és hévvízi esigái. I—II. — Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. XLIV. évf. 1910., 30—38. old.

b) Külföldi irodalom:

Bernátsky J. und Janchen E.: Über *Iris spuria* L., *I. spathulata* Lam. und *I. subbarbata* Joó. Mit drei Textabbildungen. — Österreichische Botanische Zeitschrift. Jahrg. LX. 1910., S. 335—343.

Degen, Dr. Árpád: Bilsenkrautsamen im Mohne. — Zeitschrift für Untersuchung der Nahrungs und Genussmittel, sowie der Gebrauchsgegenstände. Band XIX. 1910., S. 705—720.

Hermann F.: Einige Pflanzenfunde aus den Südkarpathen. — Verhandlungen des Botanischen Vereins der Provinz Brandenburg. Jahrg. LI. 1909. (1910.), S. 55—58.

Römer Gyula: Zur Naturgeschichte von *Aldrovanda vesiculosa* L. Mit 2 Abbildungen. (Ismert.) — Die Kleinwelt. Jahrg. II. 1910., p. 41—43.

Seymann, Vilmos: Zur Kenntnis der Hybride *Asplenium Adiantum nigrum* × *Ruta muraria*. Mit 2 Textabbildungen. — Österreichische Botanische Zeitschrift. Jahrg. LX. 1910., S. 278—280.

SZAKOSZTÁLYI ÜGYEK.

A növénytani szakosztály 1910 október 12-én tartott 159-ik ülésének jegyzőkönyve.

Elnök: Klein Gy., jegyző: Moesz G.

1. Tuzson J.: „*A bruxelles-i nemzetközi botanikai kongresszusról*“ című előadásában ismerteti a kongresszus lefolyását és eredményeit. E kongresszuson mint a kir. magy. természettud. társulat képviselője, a vall. és közokt. minisztérium támogatásával vett részt. Az ülések fontosabb tárgyai voltak: a bécsi nomenklatura szabályok módosítása és kiegészítése; a virágtalan és a fosszilis növények nomenklaturája; a növényföldrajz módszere és terminológiája. A programba felvették a bruxelles-i botanikai intézetek megtekintését is. Ezenkívül minden napra esett egy-egy florisztikai és palaeobotanikai kirándulás.

A kongresszushoz kapcsolódott a berlini kir. botanikus kert és múzeum megnyitási ünnepélye. A diszülésen Engler ismertette a kert keletkezésének történetét, hivatását és célját. Kiemelte, hogy ennek az intézetnek feladata, hogy nagyobb szabású tudományos munkálkodást folytasson és e mellett a népnevelés célját is szolgálja.

2. Römer Gy.: „*A Primula farinosa előfordulása az erdélyi fennföldön*“ című dolgozatát Moesz G. terjeszti elő. A *Primula farinosa* észak- és nyugatmagyarországi előfordulásai három csoportba oszthatók. Nevezetesen: 1. a Magas-Tátra vidéke, 2. a nyugatmagyarországi csoport, (Sopron, Zala, Vas) és 3. a Pietrosz vidéke Máramarosban. Felsorolja a Magyar Nemzeti Múzeum herbáriuma és az irodalom alapján a hazai termőhelyeket. Erdélyből Baumgarten közli először, még pedig a Szurul-ról és a resinári lápról. Mindkét előfordulás törlendő. Erdélyben egyedül Brassó megyében terem, nevezetesen: Szászhermány, Prázsmár és Brassó határában. Végül méltatja a brassómegyei előfordulásnak növénygeografiai jelentőségét.

Moesz G. bemutatja a szászhermányi és a prázsmári *Primula farinosa*-nak, saját gyűjtéséből származó példányait.

3. H. Gabnay F.: „*A kátrány mérgező hatása a cambiumra*“ címen előadást tart. Tudvalevő, hogy a *Gastropocha pini*, az apáczelepke hernyója és a *Cheimatobia brumata* ellen a fák koronája alá alkalmazott kátránygyűrűvel védekeznek. Ez a kátrány a kergén átszívárog s a cambiumot helyenként tönkre teszi, úgy hogy a következő évgyűrű ezeken a helyeken nem függ össze a régi évgyűrűkkel. Ez a körülmény a fa műszaki használhatóságát csökkenti s valószínűvé teszi, hogy a talajba kerülő kátrány a gyökereknek is árt.

4. Bernátsky J.: „*Adatok a biologia elméletéhez I. közlemény*“ címen tartott előadásában kiemeli, hogy a külföldön számos kiváló természetkutató a filozófiába vágó kérdésekkel is foglalkozik. Ámde nem mindegyik ragaszkodik ahhoz az állásponthoz, melyet a tudományos kutatásban megkövetelünk. Egyesek kápráztató filozófiai elméleteikkel és fényes dialektikájukkal a laikus közönséget, bár akaratlanul, félrevezetik s a természet tudományt ferde világitásba helyezik. Ezekkel szemben a konkrét alapon

álló, exakt kutatás eredményeit kell pontosan összefoglalni. A biologia különböző diszciplínái között sokszor elvi ellentétek merülnek fel. Az ellentétek kiküszöbölhetők, ha elfogadjuk azt az álláspontot, hogy a biologia feladata az élő lények kutatása minden rendelkezésünkre álló eszközzel. Így minden diszciplína jogosult és minden módszer használható mindaddig, míg az élő lényeket valami új oldalról megvilágítja.

5. Augustin B.: „A magyarországi fenyőgyanta vizsgálata” című előadásában utal arra, hogy egy ízben már bemutatta azokat a gyantákat, a melyeket hazánk különböző részein a *Picea montana* Schur szolgáltat. Ezeket egy tanítványával megvizsgáltatta és az eredményeket a Gyógyszerészi Folyóirat 1910. évi 1. füzetében ismertették. Vizsgáltak olyan gyantát is, mely *Pinus nigra*-tól származott. Előadó a múlt nyáron a *Pinus silvestris* gyantáját vizsgálta, melyet Vas megyében, Szentgotthard közelében, francia módszer szerint termeltek. Az eredmény úgy minőségre, mint mennyiségre nézve kielégítő. Bemutatja a nyers gyantát, a belőle előállított kolofóniumot, és a desztillált illó olajat.

H. Gabnay F. szerint kísérleteket kellene tenni a helyszínén, hogy megtudjuk miképpen fejlődik a megcsapolt és a meg nem csapolt fa. Így derülne ki, nagyobb-e a haszon, vagy a kár, mely a megcsapolásból származik, vagyis jövedelmezőbb-e a gyantanyerés, mint a fenyőnek más módon való értékesítése.

Augustin B. rámutat arra, hogy a külföldi kísérletek nem alkalmazhatók a mi viszonyainkra, mert más fajokat használhatnak gyantanyerésre. Franciaországban például a *Pinus maritima*-ból nyerik a gyantát. Oroszországban pedig rablógazdaságot űznek. Röviden hozzászóltak még a kérdéshez: H. Gabnay F., Klein Gy. és Thaisz L.

6. Schilberszky K. rendellenesen fejlődött körtegyümölcsöt mutat be, melyet Baradlay J. Gy. gyógyszerész küldött Sopronkeresztúrról. Ez a rendellenesség, melyet átnövés-nek (*diaphysis*) neveznek, nem tartozik a ritkaságok közé. Arról ismerhető fel, hogy a rendes körtegyümölcs tetejéből egy másik sarjadzik ki, vagy pedig leveles hajtás nő ki belőle. Ismeretesek olyan esetek is, a mikor a körtegyümölcsöt átnövő tengely elágazik. Hogy a körtegyümölcsöt fejlődéstani szempontból hajtásnak kell tekintenünk, azt bizonyítani látszik az a körülmény, hogy e rendellenességnek sokféle változatos neme és átmenete van, a melyek között magház nélküli körték is akadnak és ezek felszínén apró pikkelylevelek fejlődnek, rügyek kíséretében. E pikkelyek elhelyezkedése sokszor megfelel a körtehajtáson észlelhető levélállás módjának.

Ha a virág morfológiai középpontjában járulékos rügy van és ennek továbbfejlődése folytán a tengely meghosszabbodik, akkor ez az eset átnövés eredményez. Ha ellenben az ilyen járulékos rügyek a virágörvek tagjainak valamelyikének a hónaljában jelennek meg, akkor a rendellenességnek ezt a nemét hónalji sarjadzás-nak (*ecblastesis*) nevezik. Ezek ritkábbak, mint a tengelyirányú átnövések. Végül bemutatja a kir. magy. tud. egyetem növ. intézet teratológiai gyűjteményének hasonló példányait és az idevágó irodalomnak rajzeit.

7. Schilberszky K. bemutat egy paprikatermést, melynek rendellenes képződése abban nyilvánul, hogy belsejében, — a placentán —

magkezdemények helyett tömérdek fiókpaprikatermés fejlődött. E jelenség magyarázata az, hogy ez esetben a magkezdemények helyén termőlevelek jelentek meg. Hasonló példát ismertetett előadó szintén a paprikáról (Kertészeti Lapok 1886, 183 old.), a hol a paprikatermés placentáján magvak és fióktermések vegyesen fordulnak elő. A fiókpaprikának bibeszálai is voltak. Ilyen rendellenességeket más növényeken is találunk. Sorauer a *Reseda*-n Masters a *Dianthus*-on és a *Primula* génuszon találta.

8. Klein Gy. bemutatja az *Arbutus unedo* friss ágát érett terméssel.

9. A szakosztályi ügyek során Moesz G. jegyző jelenti, hogy a tervezett Simonkai kép czéljára megindított gyűjtés eddig 523 K 80 fillért eredményezett, melyből 469 K 80 f már be van fizetve. A terv az volt, hogy a képet a szakosztály a Magy. Nemz. Múzeum növénytani osztályában helyezze el. Időközben a Magy. Nemz. Múzeum növénytani osztálya Jávoroka S. ajándékából hozzájutott Simonkai L. jól sikerült olajképéhez s így a szakosztály eredeti terve meg nem valósítható. A szerkesztő-bizottság ennek folytán azt az indítványt teszi, hogy a szakosztály létesítsen egy „Simonkai alapítványt“, melynek kamataiból olyan botanikai dolgozatok jutalmaztassanak, melyek tárgya vagy a növényrendszertan vagy a növényföldrajz körébe tartozik. A szerkesztő-bizottság indítványozza továbbá, hogy e tárgyban a szakosztály később hozzon végleges határozatot.

A szakosztály ilyen értelemben határoz.

A jegyző bejelenti továbbá, hogy Kupcsok S. bakabányai ev. tanító a szakosztály tagjaival növénycsere összeköttetésbe óhajtna lépni.

A jegyző jelenti, hogy a Bot. Közl.-nek immár 34 cserése van.

A növénytani szakosztály 1910. évi nov. 9-én tartott, 160-ik ülésének jegyzőkönyve.

Elnök: Klein Gy., jegyző Moesz G.

1. Szabó Z. bemutatja az egyet. növénykert *Cycas revoluta*-jának termőleveleit és azoknak fényképét.

2. Fehér J.: „*Peloriás Linaria vulgaris előfordulása Budapesten*“ cz. előadásában felsorolja a peloriás *Linaria vulgaris* magyar termőhelyeit, a mennyire azok tudomására jutottak. Budapesten négy helyen találta. Azt hiszi, hogyha e növényt oly helyeken keresnék, mint a melyeken terv szerint ő kereste — és meg is találta — t. i. a meg nem művelt, régóta parlagon heverő, táplálékban szegény mezőkön és réteken, akkor nem tartozna a ritkaságok közé. A peloriás kiképződés a talaj silányabb voltával függ össze. Az actinomorph formát eredetibbnek kell tekintenünk, mint a zygomorph formát. Ezért valószínűbb, hogy a meg nem művelt talajon az eredetibb, actinomorph alak jön létre.

Tuzson J. hivatkozva De Vries kísérleteire, felemlíti, hogy a peloriás egyedek, ha egymásközt beporoztatnak, ismét peloriás egyedeket hoznak létre. Ez arra vall, hogy a peloriás kiképződés egyes növényeknek átöröklődő sajátsága, mely nem függ össze a talaj minőségével.

Moesz G. felemlíti, hogy Aranyosmaróton, szántóföldön, jól megművelt talajon is talált peloriás *Kickxia spuria*-t, a rendesen kifejlődött egyedek nagy sokasága mellett. Ez az adat szintén ellene szól annak, mintha a *Linaria peloriás* kiképződését a silány talaj okozná.

T h a i s z L. Kassa vidékén a *Linaria vulgaris* peloriás példányait szintén jó talajban találta.

K l e i n G y. számos példával magyarázza, hogy a virágnak a virágzatban való helyzete is befolyásolja az actinomorph vagy a zygomorph módon való kialakulást. A talajnak a befolyását a peloria képződésére nem találja bebizonyítotttnak.

F e h é r J. hivatkozik P e n z i g-re, ki többek közt a talaj silányságával is magyarázza a peloriás kiképződést. Szükségesnek tartja kijelenteni, hogy nem állította azt, hogy ezt a kérdést már eldöntötte.

3. H a t h a l m i G a b n a y F. „Hangszerfák“ című előadásában megmagyarázza, hogy a hangszerek egyes faalkatrészeit milyen fából készítik. Minden húros hangszer hangfeneke lúczfenyőből való, mely a zongoránál s a cimbalonnál ugyancsak a lúczfenyő fájából való szekrénybe van foglalva. Ellenben a hegedűnél, a kis és nagy bőgőnél, a gitárnál, tamburánál és a hárfánál a foglalás czéljára az *Acer Pseudoplatanus* fáját használják. Egyes más alkatrészek készítésére használják az *Acer campestre*, a bükk, hárs és a körte fáját, továbbá az ébenfát és más külföldi fát. Előadó az egyes fafajokkal való elbánást is ismerteti.

K l e i n G y. a tárgyhoz szólva kijelenti, hogy a legjobb hangszerek készítésénél a jegenyefenyőt használják. L e u n i s felemlíti Synopsis-ában, hogy a híres cremonai hegedűk is jegenyefenyőből készültek. Ennek magyarázata az, hogy a jegenyefenyő fájában nincsenek gyantajáratok; már pedig a hang vezetése annál tökéletesebb, minél egyenletesebb a fa, vagyis minél egyszerűbb a szerkezete. Hangszerkészítésre nem minden lúczfenyő alkalmas. Legalkalmasabbnak tartják a csehországi lúczfenyők egy részét, melyeknek évgyűrűi keskenyek. A hangszerek készítésénél tehát használják a lúczfenyőt is, a jegenyefenyőt is. Maga is megvizsgálta egy gordonkának hangfenekét s úgy találta, hogy az jegenyefenyőből készült.

S c h u n d a V. J. hangszergyáros, mint vendég, szót kér a tárgyhoz. Hangszerkészítésre határozottan a lúczfenyő fáját tartja a legalkalmasabbnak.

4. F u c s k ó M.: „Az *Atriplex* magvak polymorphismusa és csírázóképesége“ című előadásában eddigi vizsgálatairól előzetes jelentést tesz. Az *Atriplex* magvak polymorphismusához új adattal járul, a mennyiben az *Atriplex hortense*-n és az *Atriplex nitens*-en egy új magalakot talált. Az *Atriplex* génusz e két fáját a magvak négyalakúsága jellemzi. E négyféle mag két csoportba tartozik: horizontálisak és vertikálisak. A vertikális magvakról kimutatták, hogy tulajdonképpen kétfélék: nagyobbak és világosabb színűek, továbbá kisebbek és fekete színűek. Az előadó úgy találta, hogy a horizontális magvak is kétfélék, úgymint: a régóta ismeretes aprók és feketeszínűek és a most talált nagyok és világosszínűek.

Majd közli az anatómiai vizsgálat és a csíráztatási kísérletek fontosabb eredményeit. A világos színű, és pedig úgy a horizontális, mint a vertikális magvak maghéja vékony, a fekete színű magvaké vastag. Csíráztatáskor a világos színű magvak héján a víz gyorsan áthatol, míg a fekete színű magvak héja a vizet alig ereszti át. A világos színű magvak gyorsan csíráznak, a feketék igen lassan. Öt heti csíráztatás folyamán csak 12–14% csírázott ki. A fekete magvakat tipusos „keményhéjú“ magvaknak minősíthetjük, melyeknek csírázási idejét a maghéj átfúrása révén 12–24 órára redukálhatjuk.

Néhány példával magyarázza a keményhájú magvak ökológiai szerepét. Ezek 10 év múltán is megtartják csírázási képességüket.

Tuzson J. úgy véli, hogy az előadó fejtegetései világosságot vetnek arra is, hogy miért népesedik meg oly hirtelen az erdőirtás oly növényekkel, melyek, míg az erdő fennállott, ott nem voltak találhatók. Ezeknek a növényeknek a magvai bizonyára hosszú időn át ott voltak, de nem csíráztak, mert az árnyék nem kedvezett nekik; azonban megtartva csírázási képességüket, az erdőirtás után gyorsan kicsíráznak.

Thaisz L. helyesli, hogy az előadó a magvakat meglékelte, ajánlja, hogy a csíráztatást különböző médiumokban végezze.

Fucskó M. kijelenti, hogy kísérleteinél eddig is különböző médiumokat használt. Vizsgálatait folytatja.

5. Szűcs J.: „*Tanulmányok a protoplasma permeabilitásáról*“ című előadásában kimutatja, hogy bizonyos bázisos festékanyagoknak a növényi sejtbe való felvétele a diffusionnak Fick-féle egyenletét követi. Az elektrolytek felvétele ellenben nem diffusio, hanem absorptio útján történik. Az elektrolyt koncentrációja és a felvett só mennyisége között az összefüggést egy kitevős egyenlet fejezi ki. A növényi sejt plasmahártyájának ionkötő képessége és az ion koncentrációja között ugyanazt az összefüggést találták, mint a melyet Pauli és Handovszky az alkaliféhére ionkötő képességére megállapítottak. E kísérletekből nagy valószínűséggel az következik, hogy a plasmahártya alkotásában alkali-féhéreknek kell résztvenniük.

6. Paál Á.: „*Teratológiai megfigyelések a Phaseoluson*“ címen tartott előadásában ismerteti és bemutatja a *Phaseolus vulgaris* különböző cotyledonvariansait. Szól azok gyakoriságáról és öröklődésükre vonatkozó megfigyeléseiről. Bemutat egy kis teratologikus képződést, melyet csökevényes szárnak kell tekintenünk és a mely az epicotylon jelent meg.

7. A szakosztályi ügyek során a jegyző jelenti, hogy a szakosztály e hó 23-án rendkívüli ülést tart, néhai Simonkai L. emlékeztetére.

A szakosztály elhatározza, hogy a tervezett „Simonkai-alapítvány“ tárgyában a deczemberi ülésen fog véglegesen dönteni.

A növénytani szakosztály 1910 nov. 23-án, Simonkai Lajos emlékeztetére tartott 161. ülésének jegyzőkönyve.

Elnök: Klein Gy., jegyző: Moesz G.

1. Klein Gy. elnök üdvözlí a megjelent vendégeket és tagokat, majd nagy vonásokban vázolja Simonkai munkásságát és érdemeit, melyeknél fogva emlékét mindig kegyelettel fogjuk megőrizni.

2. Tuzson J.: „*Simonkai Lajos emlékezete*“ címen emlékbeszédet mond. (Lásd e füzetben.)

3. Kümmelerle J. B. ismerteti „*Nomenclator Simonkaianus*“ című dolgozatát. (Lásd e füzetben.)

4. Jávorka S.: „*Draba Simonkaiana* n. sp. Jáv.” című előadásában ismerteti azt az új Drabát, melyet a hunyadvármegyei Páreng havason gyűjtött. A növényt be is mutatja. (Lásd e füzetben.)

5. Szabó Z.: „*Knautia Simonkaiana* n. hybr. Szabó” néven bemutat egy új hybridet, melyet Simonkai 1883. aug. 27-én a Királykőn gyűjtött. (Lásd e füzetben.)

6. Tuzson J.: „Magyarország növényföldrajzi beosztása Simonkai hagyatékából való térkép alapján“ című előadásában ismerteti azt a térképet, melyet Simonkai a pozsonyi vándorgyűlésen bemutatott. (Lásd e füzetben.)

7. A jegyző jelenti, hogy Simonkai L. özvegyétől levél, lányától, Kolb Rezsőné, sz. Simonkai Erzsébettől távirat érkezett (felolvassa tartalmukat), melyekben sajnálattal tudatják, hogy kényszerítő okok miatt az ülésen nem vehetnek részt, és a szakosztálynak a kegyeletes megemlékezésért köszönetüket fejezik ki.

8. Az elnök az ülést berekeszti.

A növénytani szakosztály 1910. évi decz. 14-én tartott 162-ik ülésének jegyzőkönyve.

Elnök: Klein Gy.; jegyző: Moesz G.

1. Klein Gy. elnök kegyeletes szavakkal emlékszik meg Kodolányi A. elhunytáról. Méltatja tevékenységét és irodalmi munkásságát.

2. Gombo cz E.: „Adatok az újbabbkori magyar botanika történetéhez. I. közlemény: Brassai S.“ cz. előadásában bejelenti, hogy adatokat kíván nyújtani a magyar botanikának majdan megírandó történetéhez. Első közleményében Brassai S. botanikai működését ismerteti. Bár feltűnőbb felfedezésekkel nem járult a botanika fejlődéséhez, de hosszú életén keresztül folytatott népszerűsítő munkásságát fontosnak kell tartanunk. Óriási tudása, kitűnő megfigyelőképessége, kritikája, magyaros és világos stílusa növénytani munkáiban is megnyilatkozik. A Cruciferae családban most is használatos „replum“ műszó tőle származik.

Mágo c s y-Dietz S. örömmel hallgatta ezt az előadást és kíváncsnak tartaná, ha az előadó tovább is ilyen irányban dolgozna. Felemlíti, hogy talán ő az egyetlen az élők sorában, ki még Brassai S.-el botanizált. Majd részletesebb adatokat nyújt a Brassai—Kováts-féle munka történetéhez. Felhívja az előadó figyelmét a kolozsvári unitárius főgimnázium könyvtárára, a melyben talán Brassai-nak egy-két kéziratát őrzik.

Gom b o c z E. köszöni a felvilágosításokat.

3. Já v o r k a S.: „*Ambrosia artemisifolia Magyarországon*“ cz. előadása alkalmából bemutatja ezt a behuzzott növényt, melyet Orsova mellett talált, s a mely itt valószínűleg magot is érlel. Az ország területéről még nem közölték.

Thaisz L. felemlíti, hogy 22 évvel ezelőtt Budapesten, egy kisérleti telepen, termesztett növények között is megjelent ez a faj, de hamar eltűnt ismét.

4. Já v o r k a S.: „A Retyezát flórájának újabb érdekességei“ cz. előadásában vázolja a hunyadvármegyei Retyezát hegység flórájának sajátosságait és bemutatja azokat az érdekesebb virágos növényeket, melyeket ezen a vidéken és a vele határos területen újabban gyűjtött. Többek közt: *Festuca carpatica* Dietr. f. *pseudolaxa* Schur; *Salix Jacquini* Host.; *Dianthus petraeus* W. et K.; *Geum montanum* L. β . *geminiflorum* Borb.; *Lamium inflatum* Heuff.; *Leontodon medius* (Host.) Simk.; *Picris Tutrae* Borb.; *Onobrychis montana* D. C. β . *transsilvanica* Simk.

Greguss P. hozzászólásában felemlíti, hogy sokat időzvéen a Retyezát hegységben, sok érdekes növényt gyűjtött. Névszerint megemlíti a

Papaver pyrenaicum-ot, a *Delphinium intermedium*-ot és a *Potentilla Haynaldiana*-t, bár ez utóbbira nem emlékszik pontosan.

Tuzson J. kíváncsún tartaná, ha Greguss P. a Retyezáton talált *Potentilla Haynaldiana*-t bemutatná.

5. A szakosztályi ügyek során Moesz G. jegyző jelenti, hogy De Toni modenai tanárnak abból az alkalomból, hogy a tőle megindított és szerkesztett „La Nuova Notarisia“ folyóirat f. évi decz. hó 1-én 25-ik évfolyamába lépett, a szakosztály nevében üdvözlő írást küldött, melyet fel is olvas. Felolvassa De Toni válaszát is.

Mágoesy-Dietz S. kívánja, hogy az üdvözlő írás és De Toni köszönő levele a Társulat irattárában helyeztessék el.

A jegyző jelenti továbbá, hogy a szétküldött körlevelekre csak egy olyan válasz érkezett, melynek írója ellenzi a Simonkai-alapítvány létesítését.

A szakosztály ezután véglegesen elhatározza, hogy Simonkai nevére botanikai alapítványt létesít, melynek tervezetét a szerkesztőbizottság fogja kidolgozni.

Tuzson J. mint szerkesztő jelenti a szakosztálynak, hogy a szakosztály ülésein bemutatott ama dolgozatok tartalma, a melyeket az illető szerzők a Botanikai Közleményeknek szántak, sok esetben, ha kivonatosan is, de lényegben eléggé részletezve más szakfolyóiratban is megjelennek, a mit a szakosztály folyóiratának érdekeibe ütközőnek talál. Miután a szakosztály ülésein csakis tagok s a tagoktól meghívott vendégek vehetnek részt, azért az ülések zártaknak tekinthetők. Kíváncsún, hogy a napi sajtó a szakosztály munkálkodásáról hírt adjon a nagy közönségnek s ezért helyesen járna el a szakosztály, ha az illető lapok képviselőit meghívna az ülésekre, de a helyes érzéssel nem egyeztethető össze, hogy a szakosztály ülésein tartott ismertetések, a szerző vagy a szakosztály engedélyének kikérése nélkül, néha kritizáló megjegyzésekkel, közvetlenül publikáltassanak más szakfolyóiratban. A szakosztály folyóiratának, a melyet nagy költséggel és fáradsággal munkával tartunk fenn és igyekszünk fejleszteni, érdekében áll, hogy a szakosztály munkálkodásának kizárólagos szerve legyen.

Mágoesy-Dietz S. indítványozza, hogy ezt az ügyet, melyet a szerkesztő előadott, előbb a szerkesztőbizottság tárgyalja.

Tuzson J. ehhez az indítványhoz hozzájárul.

Lengyel G. szerint a szakosztály ülései nyilvánosak és ezért kérdés, hogy a nyilvános ülésen elhangzott szó, az elhangzás után is tulajdona marad-e a felszólalónak? De ha a tulajdonjogot elvben ki is mondánánk, a gyakorlatban ezt érvényesíteni nem lehet. Az a szakfolyóirat, melyről szó van, sérelmet nem követ el, mert latin diagnosist nem vesz át. Külföldi példákkal támogatja álláspontját.

Tuzson J. kifejti, hogy egy feltűnő növényelfordulásnak, ha az a növény nevével és a termőhely megnevezésével jelenik meg, sokszor lehet annyi értéke mint egy diagnosistnak. Különben is itt nem jogról van szó, hanem helyes érzékről.

Szurák J. Tuzson álláspontját fogadja el.

Mágoesy-Dietz S. újból ajánlja, hogy a szakosztály ennek a kérdésnek a megoldását a szerkesztőbizottságra bizza

A szakosztály így határoz.